

Opinjoni tal-Bord (Artikolu 64)

Opinjoni 22/2024 dwar ċerti obbligi li jirriżultaw mid-dipendenza fuq il-proċessur(i) u s-sottoproċessur(i)

Adottata fis-7 ta' Ottubru 2024

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sommarju eżekuttiv

L-awtorità superviżorja Daniża talbet lill-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-*Data* (EDPB) biex joħroġ opinjoni dwar kwistjonijiet ta' applikazzjoni ġenerali f'konformità mal-Artikolu 64(2) tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data* (GDPR). L-opinjoni tikkontribwixxi għal interpretazzjoni armonizzata mill-awtoritajiet superviżorji nazzjonali ta' ċerti aspetti tal-Artikolu 28 tal-GDPR, fejn xieraq flimkien mal-Kapitolu V tal-GDPR. B'mod partikolari, l-opinjoni tindirizza mistoqsijiet dwar l-interpretazzjoni ta' ċerti dmirijiet tal-kontrolluri li jiddependu fuq il-proċessuri u s-sotto-proċessuri, li jirriżultaw b'mod partikolari mill-Artikolu 28 tal-GDPR, kif ukoll il-formulazzjoni ta' kuntratti bejn il-kontrollur u l-proċessur. Il-mistoqsijiet jindirizzaw l-ipproċessar ta' *data* personali fiż-ŻEE kif ukoll l-ipproċessar wara trasferiment lejn pajjiż terz.

Il-Bord jikkonkludi f'din l-opinjoni li l-kontrolluri għandu jkollhom l-informazzjoni dwar l-identità (jiġifieri l-isem, l-indirizz, il-persuna ta' kuntatt) tal-proċessuri, is-sotto-proċessuri eċċ. kollha faċilment disponibbli f'kull hin sabiex ikunu jistgħu jissodisfaw bl-aħjar mod l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 28 tal-GDPR, irrispettivament mir-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar. Għal dan l-għan, il-proċessur għandu jipprovdi b'mod proattiv lill-kontrollur din l-informazzjoni kollha u għandu jżommha aġġornata l-hin kollu.

L-Artikolu 28(1) tal-GDPR jipprevedi li l-kontrolluri għandhom l-obbligu li jinvolvu proċessuri li jipprovdu "garanziji suffiċjenti" biex jimplimentaw miżuri "xierqa" b'tali mod li l-ipproċessar jissodisfa r-rekwiżiti tal-GDPR u jiżgura l-protezzjoni tad-drittijiet tas-suġġetti tad-*data*. L-EDPB iqis, fl-opinjoni tiegħu, li meta tiġi vvalutata l-konformità tal-kontrolluri ma' dan l-obbligu u mal-prinċipju ta' responsabbiltà (Artikolu 24(1) tal-GDPR), l-awtoritajiet superviżorji għandhom jikkunsidraw li l-involvement tal-proċessuri ma għandux inaqqas il-livell ta' protezzjoni għad-drittijiet tas-suġġetti tad-*data*. L-obbligu tal-kontrollur li jivverifika jekk is-(sotto)proċessuri jippreżentawx "garanziji suffiċjenti" biex jimplimentaw il-miżuri xierqa ddeterminati mill-kontrollur għandu japplika irrispettivament mir-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*. Madankollu, il-*portata* ta' tali verifika fil-prattika tvarja skont in-natura ta' dawn il-miżuri tekniċi u organizzattivi, li jistgħu jkunu aktar stretti jew aktar estensivi skont il-livell ta' tali riskju.

L-EDPB jispeċifika wkoll fl-opinjoni li filwaqt li l-proċessur inizjali għandu jiżgura li jipproponi sotto-proċessuri li jipprovdu garanziji suffiċjenti, id-deċiżjoni aħħarija dwar jekk għandux jiġi involut sotto-proċessur speċifiku u r-responsabbiltà relatata, inkluż fir-rigward tal-verifika tal-garanziji, tibqa' f'idejn il-kontrollur. L-awtoritajiet superviżorji għandhom jivvalutaw jekk il-kontrollur huwiex kapaċi juri li l-verifika tas-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti mis-(sotto)proċessuri tiegħu seħħet għas-sodisfazzjon tal-kontrollur. Il-kontrollur jista' jagħzel li jiddependi fuq l-informazzjoni li jirċievi mingħand il-proċessur tiegħu u jibni fuqha jekk ikun meħtieġ (pereżempju, meta jidher li ma tkunx kompluta, ma tkunx preċiża jew tqajjem dubji). B'mod aktar speċifiku, għall-ipproċessar li jippreżenta riskju għoli għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*, il-kontrollur għandu jżid il-livell tiegħu ta' verifika f'termini ta' ċċekkjar tal-informazzjoni pprovduta. F'dak ir-rigward, l-EDPB jikkunsidra li skont il-GDPR, il-kontrollur ma għandux id-dmir li jitlob b'mod sistematiku għall-kuntratti ta' sotto-proċessar biex jiċċekkja jekk l-obbligi tal-protezzjoni tad-*data* previsti fil-kuntratt inizjali jkunu ġew ittrasferiti tul il-katina ta' pproċessar. Il-kontrollur għandu jivvaluta, fuq bażi ta' każ b'każ, jekk it-talba għal kopja ta'

tali kuntratti jew ir-reviżjoni tagħhom fi kwalunkwe ħin tkunx meħtieġa biex tkun tista' tintwera l-konformità fid-dawl tal-prinċipju ta' responsabbiltà.

Meta t-trasferimenti ta' *data* personali barra miż-ŻEE jseħħu bejn żewġ (sotto)proċessuri, f'konformità mal-istruzzjonijiet tal-kontrollur, il-kontrollur xorta jkun soġġett għad-dmirijiet li jirriżultaw mill-Artikolu 28(1) tal-GDPR dwar "garanziji suffiċjenti", minbarra dawk skont l-Artikolu 44 biex jiġi żgurat li l-livell ta' protezzjoni ggarantit mill-GDPR ma jiġix imminat minn trasferimenti ta' *data* personali. Il-proċessur/l-esportatur għandu jhejji d-dokumentazzjoni rilevanti, f'konformità mal-ġurisprudenza u kif spjegat fir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB. Il-kontrollur għandu jivvaluta u jkun kapaċi juri lill-awtorità superviżorja kompetenti tali dokumentazzjoni. Il-kontrollur jista' jiddependi fuq id-dokumentazzjoni jew l-informazzjoni riċevuta mill-proċessur/l-esportatur u, jekk ikun meħtieġ, jibni fuqha. Il-portata u n-natura tad-dmir tal-kontrollur li jivvaluta din id-dokumentazzjoni jistgħu jiddependu fuq ir-raġuni użata għat-trasferiment u jekk it-trasferiment jikkostitwix trasferiment inizjali jew ulterjuri.

L-EDPB indirizza wkoll, fl-opinjoni, mistoqsija dwar il-formulazzjoni ta' kuntratti bejn il-kontrollur u l-proċessur. F'dan ir-rigward, element bażiku huwa l-impenn għall-proċessur li jipproċessa *data* personali biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur, ħlief jekk il-proċessur "*ikun obbligat [jipproċessa] skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih*" (Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR) - filwaqt li jifakkar il-prinċipju ġenerali li l-kuntratti ma jistgħux jipprevalu fuq il-liġi. Fid-dawl tal-libertà kuntrattwali mogħtija lill-partijiet biex ifasslu l-kuntratt bejn il-kontrollur u l-proċessur tagħhom għaċ-ċirkostanzi tagħhom, fil-limiti tal-Artikolu 28(3) tal-GDPR, l-EDPB huwa tal-fehma li l-inkluzjoni tal-kliem "*ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih*" (*verbatim* jew f'termini simili ħafna) huwa rakkomandat ħafna iżda mhux obligatorju.

Fir-rigward ta' varjanti simili għal "*ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" l-EDPB huwa tal-fehma li dan jibqa' fi ħdan il-prerogattiva tal-libertà kuntrattwali tal-partijiet u ma jiksirx l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR *per se*. Fl-istess ħin l-EDPB jidentifika għadd ta' kwistjonijiet fl-opinjoni tiegħu, minħabba li tali klawżola ma teżonerax lill-proċessur milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-GDPR.

Għad-*data* personali ttrasferita barra miż-ŻEE, l-EDPB jikkunsidra li huwa improbabbli li l-formulazzjoni "*ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*", fiha nfisha, tkun biżżejjed biex tinkiseb konformità mal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR flimkien mal-Kapitolu V. Kif muri mill-klawżoli kuntrattwali standard (SCC) tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-Kummissjoni Ewropea u r-rakkomandazzjonijiet tal-BCR-C, l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR ma jipprevenix - fil-prinċipju - l-inkluzjoni fil-kuntratt ta' dispożizzjonijiet li jindirizzaw ir-rekwiżiti tal-liġi ta' pajjiżi terzi għall-ipproċessar tad-*data* personali trasferita. Madankollu, kif inhu l-każ f'dawn id-dokumenti, għandha ssir distinzjoni bejn il-liġi(jiet) ta' pajjiż(i) terz(i) li ddgħajjef/jdgħajfu il-livell ta' protezzjoni garantit mill-GDPR u dawk li ma jagħmlux dan. Fl-aħħar nett, l-EDPB ifakkar li l-possibbiltà ta' liġi ta' pajjiż terz li timpedixxi l-konformità mal-GDPR għandha tkun fattur ikkunsidrat mill-partijiet qabel ma jidhlu fil-kuntratt (bejn il-kontrollur u l-proċessur jew bejn il-proċessur u s-sotto-proċessur).

Meta l-proċessur ikun qed jipproċessa *data* personali fiż-ŻEE, xorta jista' jiġi ffaċċjat b'liġi ta' pajjiż terz, f'ċerti ċirkostanzi. L-EDPB jissottolinja li ż-żieda fil-kuntratt ta' formulazzjoni simili għal "*ħlief jekk ikun*

obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv" ma tirrilaxxax lill-proċessur mill-obbligi tiegħu skont il-GDPR.

Fl-aħħar nett, l-EDPB huwa tal-fehma li s-segwitu tal-impenn tal-proċessur li jipproċessa biss fuq struzzjonijiet dokumentati bit-test *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv"* (verbatim jew f'termini simili ħafna) ma jistax jinftiehem bħala struzzjoni dokumentata mill-kontrollur.

Werrej

1	Introduzzjoni	5
1.1	Sommarju tal-fatti	5
1.2	Ammissibbiltà tat-talba għal Opinjoni dwar l-Artikolu 64(2) tal-GDPR	7
2	Dwar il-merti tat-talba.	8
2.1	Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikoli 28(1), 28(2) u 28(4) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24(1) (mistoqsijiet 1.1 u 1.3)	8
2.1.1	Identifikazzjoni tal-atturi fil-katina ta' pproċessar	9
2.1.2	Verifika u dokumentazzjoni mill-kontrollur tas-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti mill-proċessuri kollha fil-katina ta' pproċessar	12
2.1.3	Verifika tal-kuntratt bejn il-proċessur inizjali u l-proċessuri addizzjonali	17
2.2	Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 28(1) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 44 tal-GDPR (trasferimenti fil-katina ta' pproċessar - mistoqsijiet 1.2 u 1.3)	19
2.3	Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR (mistoqsija 2)	27

Il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data

Wara li kkunsidra l-Artikolu 63 u l-Artikolu 64(2) tar-Regolament 2016/679/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE, (minn hawn 'il quddiem "GDPR"),

Wara li kkunsidra l-Ftehim ŻEE u b'mod partikolari l-Anness XI u l-Protokoll 37 tiegħu, kif emendat bid-Deciżjoni tal-Kumitat Kongunt taż-ŻEE Nru 154/2018 tas-6 ta' Lulju 2018¹,

Wara li kkunsidra l-Artikolu 10 u l-Artikolu 22 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

Billi:

(1) Ir-rwol prinċipali tal-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (minn hawn 'il quddiem l-"EDPB") huwa li jiżgura l-applikazzjoni konsistenti tal-GDPR fiż-Żona Ekonomika Ewropea kollha ("ŻEE"). L-Artikolu 64(2) tal-GDPR jipprevedi li kwalunkwe awtorità superviżorja, il-President tal-Bord jew il-Kummissjoni jistgħu jitolbu li kwalunkwe kwistjoni ta' applikazzjoni ġenerali jew li tipproduċi effetti f'aktar minn Stat Membru taż-ŻEE wieħed tiġi eżaminata mill-Bord bil-ħsieb li tinkiseb opinjoni. L-għan ta' din l-opinjoni huwa li tiġi eżaminata kwistjoni ta' applikazzjoni ġenerali jew li tipproduċi effetti f'aktar minn Stat Membru taż-ŻEE wieħed.

(2) L-opinjoni tal-Bord għandha tiġi adottata skont l-Artikolu 64 (3) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 10(2) tar-Regoli ta' Proċedura tal-EDPB fi żmien tmien ġimgħat minn meta l-President u l-awtorità superviżorja kompetenti jkunu ddeċidew li l-fajl huwa komplut. Fuq deciżjoni tal-President, dan il-perjodu jista' jiġi estiż b'sitt ġimgħat oħra, filwaqt li titqies il-kumplessità tas-sugġett.

ADOTTA L-OPINJONI LI ĠEJJA:

1 INTRODUZZJONI

1.1 Sommarju tal-fatti

1. Fil-5 ta' Lulju 2024, l-Awtorità Superviżorja Daniża talbet lill-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (minn hawn 'il quddiem, l-"EDPB" jew il-"Bord") biex joħroġ opinjoni dwar l-obbligi ta' responsabbiltà tal-kontrolluri f'dak li jirrigwarda l-katina ta' pproċessar u r-relazzjoni bejn il-kontrolluri u l-proċessuri/jew is-(sotto)proċessuri tagħha (minn hawn 'il quddiem "it-talba").
2. L-awtorità superviżorja Daniża iddikjarat il-fajl bħala komplut fit-8 ta' Lulju 2024. Il-President tal-Bord ikkunsidra l-fajl bħala komplut fid-9 ta' Lulju 2024. Fl-istess data, il-fajl ġie trażmess mis-Segretarjat tal-EDPB. Il-President, filwaqt li kkunsidra l-kumplessità tal-kwistjoni, iddeċieda li jestendi l-iskadenza legali f'konformità mal-Artikolu 64(3) tal-GDPR u l-Artikolu 10(4) tar-Regoli ta' Proċedura.

¹ Referenzi għall-"Istati Membri" li jsiru f'din l-opinjoni għandhom jinftiehem bħala referenzi għall-"Istati Membri taż-ŻEE". Referenzi għall-"Unjoni" li jsiru f'din l-Opinjoni għandhom jinftiehem bħala referenzi għaž-ŻEE".

3. L-awtorità superviżorja Daniża tirreferi wkoll, fit-talba tagħha, għar-rapport adottat mill-EDPB f'Jannar 2023 dwar is-sejbiet tal-ewwel azzjoni ta' infurzar koordinata tagħha² fi ħdan il-Qafas ta' Infurzar Koordinat (CEF)³. Din l-azzjoni kkoordinata ffukat fuq l-użu ta' servizzi bbażati fuq il-cloud mis-settur pubbliku. Fir-rapport tal-EDPB, l-awtoritajiet superviżorji li ħadu sehem fl-azzjoni koordinata identifikaw tmien sfidi b'mod partikolari fir-rigward tal-użu mill-korpi pubbliċi tas-servizzi tal-cloud u pprovdew lista ta' punti ta' attenzjoni li l-partijiet ikkonċernati rilevanti għandhom iqisu meta jivvalutaw is-servizzi tal-cloud u jinvolvu mal-fornituri tas-servizzi tal-cloud⁴. Filwaqt li għall-biċċa l-kbira ta' dawn il-punti il-portata tal-obbligi imposti mill-GDPR hija ċara kemm għall-kontrolluri kif ukoll għall-proċessuri, il-portata preċiża ta' ċerti obbligi skont il-GDPR tibqa' mhux ċara skont l-awtorità superviżorja Daniża⁵.

Il-mistoqsijiet li ġejjin saru mill-awtorità superviżorja Daniża:

4. Mistoqsija 1.1: Filwaqt li jitqiesu l-Artikoli 5(2) u 24(1) tal-GDPR, fejn ikun involut proċessur biex iwettaq l-ipproċessar f'isem il-kontrollur, sabiex tiġi ddokumentata l-konformità ma', *inter alia*, l-Artikolu 28(1) u l-Artikolu 28(2) (inkluż meta tiġi ppreżentata d-dokumentazzjoni lill-Awtorità Superviżorja wara spezzjoni):
- a. Il-kontrollur jeħtieġ li jidentifika s-sottoproċessuri kollha tal-proċessur, is-sottoproċessuri tagħhom, eċċ. tul il-katina ta' pproċessar, jew jidentifika biss l-ewwel linja ta' sottoproċessuri involuti mill-proċessur?
 - b. sa liema punt u f'liema livell ta' dettall il-kontrollur jeħtieġ li jivverifika u jiddokumenta:
 - i. is-suffiċjenza tas-salvagwardji pprovduti mill-proċessuri, is-sottoproċessuri tagħhom eċċ.,
 - ii. il-kontenut tal-kuntratti bejn il-proċessur inizjali u l-proċessuri addizzjonali biex jiġi aċċertat jekk ġewx imposti l-istess obbligi fuq il-proċessuri addizzjonali skont l-Artikolu 28(4) tal-GDPR, u
 - iii. jekk il-proċessuri, is-sottoproċessuri tagħhom eċċ. jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(1)?
5. Mistoqsija 1.2: F'każijiet ta' trasferimenti jew trasferimenti ulterjuri minn (sotto)proċessur lil (sotto)proċessur ieħor f'konformità mal-istruzzjonijiet tal-kontrollur: Sa liema punt il-kontrollur bħala parti mill-obbligu tiegħu skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR, flimkien mal-Artikolu 44 tal-GDPR, jeħtieġ li jivvaluta u jkun jista' juri dokumentazzjoni minn (sotto)proċessuri li l-livell ta' protezzjoni għad-data personali ma jiġix imminat mit-trasferimenti (ulterjuri)?
6. Mistoqsija 1.3: Il-portata tal-obbligi skont l-Artikoli 28(1) u 28(2) tal-GDPR moqrija flimkien mal-Artikoli 5(2) u 24 tal-GDPR, kif imwieġba fil-mistoqsija 1.1 u l-mistoqsija 1.2, tvarja skont ir-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar? Jekk iva, x'inhi l-portata ta' tali obbligi għal attivitajiet ta' pproċessar b'riskju baxx, u x'inhi l-portata għal attivitajiet ta' pproċessar ta' riskju għoli?
7. Mistoqsija 2: Jeħtieġ li jkun hemm kuntratt jew att legali ieħor taħt il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru skont l-Artikolu 28(3) tal-GDPR li jkun fih l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 28(3)(a) "*ħlief jekk ikun*

² Rapport dwar l-Azzjoni ta' Infurzar Koordinata 2022 - Użu ta' servizzi bbażati fuq il-cloud mis-settur pubbliku, 17 ta' Jannar 2023 (minn hawn 'il quddiem, "Rapport CEF dwar is-Servizzi tal-Cloud").

³ Il-Qafas ta' Infurzar Koordinat ġie stabbilit mill-EDPB f'Ottubru tal-2020 bil-ħsieb li jiġu ssimplifikati l-infurzar u l-kooperazzjoni fost l-awtoritajiet superviżorji. Ara d-Dokument tal-EDPB dwar Qafas ta' Infurzar Koordinat skont ir-Regolament 2016/679, adottat fl-20 ta' Ottubru 2020, verżjoni 1.1.

⁴ Rapport CEF dwar is-Servizzi tal-Cloud, p. 10-20.

⁵ Talba, p. 1.

obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih" (jew *verbatim* jew f'termini simili ħafna) sabiex ikun konformi mal-GDPR?

8. Mistoqsija 2a: jekk it-twegiba għall-mistoqsija 2 hija le, fejn kuntratt jew att legali ieħor taħt il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li jwessa' l-eċċezzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR biex ikopri wkoll il-liġi tal-pajjiż terz b'mod ġenerali (eż. "hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv") dan fih innifsu huwa ksur tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR?
9. Mistoqsija 2b: Jekk it-twegiba għall-mistoqsija 2a hija le, tali eċċezzjoni estiża għandha minflok tiġi interpretata bħala struzzjoni dokumentata mill-kontrollur fis-sens tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR?

1.2 Ammissibbiltà tat-talba għal Opinjoni dwar l-Artikolu 64(2) tal-GDPR

10. L-Artikolu 64(2) tal-GDPR jipprevedi li, b'mod partikolari, kwalunkwe awtorità superviżorja tista' titlob li kwalunkwe kwistjoni ta' applikazzjoni ġenerali jew li tipproduci effetti f'aktar minn Stat Membru wieħed tiġi eżaminata mill-Bord bil-ħsieb li tinkiseb opinjoni.
11. L-ewwel mistoqsijiet imressqa mill-awtorità superviżorja Daniża jirrigwardaw l-obbligi ta' responsabbiltà tal-kontrolluri skont l-Artikolu 28 tal-GDPR (mistoqsijiet 1.1, 1.2 u 1.3), filwaqt li l-aħħar waħda rreferiet għall-kontenut speċifiku tal-kuntratt jew tal-att legali bejn il-kontrollur u l-proċessur skont l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR (mistoqsija 2).
12. Il-Bord jikkunsidra li dawn il-mistoqsijiet huma marbuta mal-interpretazzjoni tal-GDPR, b'mod partikolari fir-rigward tar-relazzjoni bejn il-kontrolluri u l-proċessuri jew is-(sotto)proċessuri tiegħu u mal-interpretazzjoni tal-Artikoli 5(2), 24 u 28 tal-GDPR. It-talba hija marbuta ma', minn naħa waħda, l-obbligi ta' responsabbiltà tal-kontrolluri u l-livell ta' dokumentazzjoni li l-awtoritajiet superviżorji għandhom jistennu minn kwalunkwe kontrollur li jinvolvi (sotto)proċessuri biex iwettqu attivitajiet ta' pproċessar f'isimhom u, min-naħa l-oħra, il-kontenut tal-kuntratti jew l-atti legali bejn il-kontrollur u l-proċessur. Għaldaqstant, din it-talba tikkonċerna "*kwistjoni ta' applikazzjoni ġenerali*" skont it-tifsira tal-Artikolu 64(2) tal-GDPR.
13. Barra minn hekk, il-Bord jikkunsidra li t-talba tal-awtorità superviżorja Daniża hija motivata f'konformità mal-Artikolu 10(3) tar-Regoli ta' Proċedura tal-EDPB, peress li l-awtorità superviżorja Daniża ipprovdiet argumenti favur il-ħtieġa għal interpretazzjoni konsistenti tal-mistoqsijiet indirizzati fit-talba.
14. Skont l-Artikolu 64(3) tal-GDPR, l-EDPB ma għandux joħroġ opinjoni jekk ikun diġà ħareġ opinjoni dwar il-kwistjoni⁶. L-EDPB għadu ma pprovdix tweġibiet għall-mistoqsijiet li jirriżultaw mit-talba tal-awtorità superviżorja Daniża. Barra minn hekk, il-linji gwida disponibbli tal-EDPB, inklużi b'mod partikolari l-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB dwar il-kunċetti ta' kontrollur u proċessur⁷ (minn hawn 'il quddiem "*Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB*"), jipprovdu xi gwida dwar il-portata tal-obbligi ta' responsabbiltà tal-kontrollur skont l-Artikolu 28 tal-GDPR iżda l-gwida eżistenti ma tindirizzax bis-šiħ il-mistoqsijiet kollha stabbiliti fit-talba⁸. B'mod aktar speċifiku, pereżempju, il-gwida li hija disponibbli fir-rigward tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR ma tindirizzax speċifikament il-kwistjoni inkluża fit-talba tal-

⁶ Artikolu 64(3) tal-GDPR u l-Artikolu 10(4) tar-Regoli ta' Proċedura tal-EDPB.

⁷ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB dwar il-kunċetti ta' kontrollur u proċessur fil-GDPR, verżjoni 2.1, adottati fis-7 ta' Lulju 2021.

⁸ Ara b'mod partikolari l-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, Taqsima 1.1 "Għażla tal-proċessur" fil-paġna 30, it-Taqsima 1.3.4 "*Il-proċessur jeħtieġ li jirrispetta l-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 28(2) u 28 (4) għall-involviment ta' proċessur ieħor (Artikolu 28(3) (d) tal-GDPR)*" fil-paġna 37, Taqsima 1.6 "Sottoproċessuri", fil-paġna 42.

awtorità supervizzorja Daniża dwar jekk it-termini *“hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta’ Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih”* għandhomx jiġu inklużi f’kuntratti bejn il-kontrollur u l-proċessur jew f’atti legali.

15. Għal dawn ir-raġunijiet, il-Bord jikkunsidra li t-talba tal-awtorità supervizzorja Daniża hija ammissibbli u l-mistoqsijiet li jirriżultaw mit-talba tal-awtorità supervizzorja Daniża għandhom jiġu analizzati f’opinjonijiet adottati skont l-Artikolu 64(2) tal-GDPR.

2 DWAR IL-MERTI TAT-TALBA.

2.1 Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikoli 28(1), 28(2) u 28(4) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24(1) (mistoqsijiet 1.1 u 1.3)

16. Din it-taqsimha tindirizza l-mistoqsijiet 1.1 u 1.3 imressqa lill-Bord, kif riprodotti fit-taqsimha dwar l-“ammissibbiltà” hawn fuq.
17. L-Artikolu 28 tal-GDPR jistabbilixxi r-relazzjoni bejn il-kontrollur u l-proċessur u jimponi obbligi diretti fuq il-kontrolluri u l-proċessuri. Bħala rimarka preliminari, għandu jiġi osservat li l-GDPR jiddefinixxi “proċessur” fl-Artikolu 4(8) b’mod ġenerali li jinkludi kemm il-proċessur inizjali involut direttament mill-kontrollur kif ukoll il-proċessur tal-proċessur, u l-bqija tul il-katina ta’ pproċessar.
18. L-EDPB jissottolinja li l-valutazzjoni tar-rwol tal-partijiet (u jekk jaġixxux bħala kontrolluri uniċi jew kongunti jew bħala proċessuri) taqa’ barra mill-ambitu tat-talba. L-EDPB ifakkar li huwa primarjament f’idejn il-partijiet li jivvalutaw ir-rwol reali tagħhom skont l-elementi fattwali jew iċ-ċirkostanzi tal-każ⁹ mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-awtorità supervizzorja li tiċċekkja jekk il-valutazzjoni tagħhom hijiex vera.
19. Fid-dawl tal-mistoqsijiet ta’ hawn fuq, din l-Opinjoni tiffoka biss fuq il-kamp ta’ applikazzjoni u l-portata tal-obbligi tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR biex jivverifika jekk is-(sotto)proċessuri jipprovdux “garanziji suffiċjenti”, skont l-Artikolu 28(2), u l-obbligi ta’ responsabbiltà relatati tal-kontrollur skont l-Artikoli 5(2) u 24(1) tal-GDPR.¹⁰
20. Barra minn hekk, il-Bord josserva li l-mistoqsijiet ta’ hawn fuq mhumix relatati mar-responsabbiltà tal-kontrollur lejn is-suġġetti tad-*data* għall-attivitajiet ta’ pproċessar imwettqa f’ismu, pereżempju fir-rigward tad-dritt tas-suġġetti tad-*data* għal kumpens skont l-Artikolu 82 tal-GDPR. Għalhekk, din it-taqsimha se tiffoka fuq l-għoti ta’ kjarifiki lill-awtoritajiet supervizzorji rigward l-interpretazzjoni tal-Artikoli 28(1) u 28(2) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24 tal-GDPR dwar ċerti obbligi li jirriżultaw mid-dipendenza fuq il-proċessur(i) u s-sotto-proċessuri. Għall-fini tat-twegiba għal dawn il-mistoqsijiet, il-Bord se jwettaq analiżi li tiffoka fuq sitwazzjonijiet fejn ma jkun hemm l-ebda trasferiment ta’ *data* personali barra miż-ŻEE. B’kuntrast ma’ dan, it-taqsimha ta’ hawn taħt dwar il-mistoqsija 1.2 tivvaluta sitwazzjonijiet fejn ikun hemm trasferimenti li jseħhu tul il-katina ta’ pproċessar.

⁹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 12.

¹⁰ Din il-mistoqsija hija distinta u separata minn kwalunkwe obbligu ieħor fuq il-kontrollur (jew is-(sotto)proċessuri) biex tiġi żgurata l-konformità mal-GDPR, eż. mal-prinċipju tal-legalità, mal-obbligi tal-Artikolu 32 jew tal-Kapitolu V tal-GDPR. Il-kontrollur xorta jista’ jkun responsabbli għall-ipproċessar taħt il-kontroll tiegħu li ma jkunx konformi ma’ tali dispożizzjonijiet tal-GDPR, anki jekk ikun issodisfa l-obbligi li jivverifika s-(sotto)proċessuri tiegħu f’konformità mal-Artikolu 28(1) tal-GDPR dettaljat f’din l-Opinjoni, u din l-Opinjoni ma tindirizzax ir-responsabbiltà tal-kontrollur għall-konformità mad-dispożizzjonijiet tal-GDPR għajr l-Artikoli 24(1), 28(1) u 28(2) tal-GDPR.

2.1.1 Identifikazzjoni tal-atturi fil-katina ta' pproċessar

21. Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk, essenzjalment, il-kontrollur għandux jidentifika s-sottoproċessuri kollha tal-proċessur, is-sottoproċessuri tagħhom, eċċ. tul il-katina tal-ipproċessar, jew jidentifika biss l-ewwel linja ta' sottoproċessuri involuti mill-proċessur, l-EDPB ifakkar, l-ewwel nett, li *"Għalkemm il-katina [ta' pproċessar] tista' tkun pjuttost twila, il-kontrollur iżomm ir-rwol ċentrali tiegħu fid-determinazzjoni tal-għan u l-mezzi tal-ipproċessar"*¹¹.
22. L-EDPB jaqra t-termini "identifika" u "informazzjoni dwar l-identità" għall-finijiet tat-tweġiba għall-mistoqsija bħala li jirreferu għall-isem, l-indirizz, il-persuna ta' kuntatt (l-isem, il-pożizzjoni, id-dettalji ta' kuntatt) tal-proċessur u d-deskrizzjoni tal-ipproċessar (inkluża delimitazzjoni ċara tar-responsabbiltajiet f'każ li jiġu awtorizzati bosta sottoproċessuri)¹².
23. Fir-rigward tal-għażla tal-proċessuri, il-kontrolluri għandhom ikunu f'pożizzjoni li tippermettilhom jiddeterminaw b'mod effettiv l-għanijiet u l-mezzi tal-ipproċessar skont l-Artikolu 4.7 tal-GDPR. F'dak ir-rigward, id-determinazzjoni tar-riċevituri (inklużi l-proċessuri) tiġi kkunsidrata bħala "mezz essenzjali" tal-ipproċessar, li l-kontrollur jiddeċiedi dwaru¹³.
24. Għal dan l-għan, fir-rigward tal-involviment ta' **proċessuri addizzjonali** mill-proċessur inizjali, l-awtorizzazzjoni bil-miktub speċifika jew ġenerali minn qabel tal-kontrollur hija meħtieġa skont l-Artikolu 28(2) tal-GDPR. Il-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB ikkjarifikaw li l-obbligi previsti fl-Artikolu 28(2) jiġu *"attivi meta (sotto)proċessur ikollu l-intenzjoni li jinvolvi attur ieħor, biex b'hekk iżid ħolqa oħra mal-katina, billi jafda lil dan bl-attivitajiet li jeħtieġu l-ipproċessar ta' data personali"*¹⁴.
25. F'każijiet fejn il-kontrollur jiddeċiedi li jaċċetta ċerti sottoproċessuri fil-ħin tal-firma tal-kuntratt, għandha tkun inkluża lista ta' sottoproċessuri approvati fil-kuntratt jew f'anness miegħu. Il-lista, imbagħad, għandha tinżamm aġġornata, skont l-awtorizzazzjoni ġenerali jew speċifika mogħtija mill-kontrollur¹⁵.
26. Fir-rigward tal-involviment tas-sottoproċessuri, il-GDPR jipprevedi l-possibbiltà għal awtorizzazzjoni ġenerali jew speċifika. **F'każ ta' awtorizzazzjoni speċifika**, il-kontrollur għandu jispeċifika bil-miktub liema sottoproċessur huwa awtorizzat u għal liema attività ta' pproċessar speċifika u hin¹⁶. Jekk it-talba tal-proċessur għal awtorizzazzjoni speċifika ma tiġix imwieġba fiż-żmien stipulat, din għandha tiġi kkunsidrata bħala miċħuda¹⁷.

¹¹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 152.

¹² Dan jirrifletti l-informazzjoni meħtieġa għall-identifikazzjoni tal-proċessuri fl-Anness IV tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-Kummissjoni Ewropea (id-Deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2021/915 tal-4 ta' Ġunju 2021) u l-Anness III tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-trasferimenti internazzjonali tal-Kummissjoni Ewropea (id-Deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2021/914 tal-4 ta' Ġunju 2021).

¹³ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 40.

¹⁴ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 151 jaqra: *"L-attivitajiet ta' pproċessar ta' data spiss jitwettqu minn numru kbir ta' atturi, u l-ktajjen tas-sottokuntrattar qed isiru dejjem aktar kumplessi. Il-GDPR jintroduci obbligi speċifiċi li jiġu attivati meta (sotto)proċessur ikollu l-intenzjoni li jinvolvi attur ieħor, biex b'hekk iżid ħolqa oħra mal-katina, billi jafda lil dan bl-attivitajiet li jeħtieġu l-ipproċessar ta' data personali. L-analiżi dwar jekk il-fornitur tas-servizz jaġixxi bħala sottoproċessur għandha titwettag f'konformità ma' dak deskritt hawn fuq dwar il-kunċett ta' proċessur"*.

¹⁵ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 154.

¹⁶ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 153 u 155. Skont il-Klawżola 7.7, għażla 1, tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE, il-lista ta' sottoproċessuri speċifikament awtorizzati mill-kontrollur għandha tinstab fl-Anness IV, li għandha tinżamm aġġornata.

¹⁷ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 155.

27. **Fil-każ ta' awtorizzazzjoni ġenerali**, il-proċessur għandu jagħti lill-kontrollur l-opportunità li japprova lista ta' sottoproċessuri meta tiġi ffirmata l-awtorizzazzjoni ġenerali u l-opportunità - inkluż żmien suffiċjenti - li joġġezzjona għal kwalunkwe tibdil sussegwenti fis-sottoproċessuri¹⁸. Il-Bord ifakkar li għandu jkun f'idejn **il-proċessur inizzjali li jipprovdi b'mod proattiv ċerta informazzjoni** lill-kontrollur u *"id-dmir tal-proċessur li jinforma lill-kontrollur bi kwalunkwe tibdil fis-sottoproċessuri jimplika li l-proċessur jindika jew juri b'mod attiv tali tibdil lill-kontrollur"*¹⁹.
28. Dan ifisser li l-informazzjoni relatata mal-identifikazzjoni tas-sottoproċessuri kollha tal-proċessur għandha tkun faċilment aċċessibbli għall-kontrollur. L-identifikazzjoni ta' daww il-atturi hija partikolarment rilevanti biex il-kontrollur ikun jista' jkollu kontroll fuq l-attivitajiet ta' pproċessar tiegħu li għalihom huwa responsabbli u jista' jinżamm responsabbli f'każ ta' ksur tal-GDPR.
29. Il-proċessur għandu għalhekk jipprovdi l-informazzjoni kollha dwar kif l-attività ta' pproċessar għandha titwettag f'isem il-kontrollur, inkluża informazzjoni dwar is-sottoproċessur użat²⁰ u deskrizzjoni tal-pproċessar li jkun fdat lis-sottoproċessur²¹.
30. Raġunijiet legali oħra jiġġustifikaw il-ħtieġa li l-kontrollur jidentifika l-proċessuri u s-sottoproċessuri kollha. Il-proċessuri li lilhom tiġi żvelata jew ittrasferita d-*data* jiġu kkunsidrati bħala "riċevituri"²².
 - Sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' trasparenza skont l-Artikoli 13(1)(e) u 14(1)(e) tal-GDPR, il-kontrolluri għandhom jinformaw lis-suġġetti tad-*data* dwar ir-riċevituri tad-*data* jew il-kategoriji ta' riċevituri tad-*data*, li jkunu speċifiċi u konkreti kemm jista' jkun²³. L-informazzjoni dwar il-"kategoriji ta' riċevituri" għandha tiġi inkluża wkoll fir-rekords tal-pproċessar (Artikolu 30(1)(d)).

¹⁸ Ara wkoll il-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, il-paragrafu 156. *"B'mod alternattiv, il-kontrollur jista' jipprovdi l-awtorizzazzjoni ġenerali tiegħu għall-użu ta' sottoproċessuri (fil-kuntratt, tiġi inkluża lista b'tali sottoproċessuri f'anness tiegħu) (...)"*. Rilevanti wkoll f'dan il-kuntest hija l-Opinjoni 14/2019 tal-EDPB dwar l-abbozz tal-Klawżoli Kuntrattwali Standard sottomessi mill-awtorità superviżorja Daniża (Artikolu 28(8) tal-GDPR). Skont il-Klawżola 7.7, għażla 2, tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-Kummissjoni Ewropea, il-proċessur għandu l-awtorizzazzjoni ġenerali tal-kontrollur għall-involvement tas-sottoproċessuri minn lista maqbula u għandu jinforma b'mod speċifiku bil-miktub lill-kontrollur dwar kwalunkwe tibdil intenzjonat ta' dik il-lista permezz taż-żieda jew is-sostituzzjoni tas-sottoproċessuri minn qabel.

¹⁹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 128 (enfasi miżjuda). Ara n-nota 14 f'qiegħ il-paġna.

²⁰ Linji Gwida 7/2020 tal-EDPB, paragrafu 143.

²¹ Ara pereżempju l-Anness IV tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE u l-Anness II tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-trasferimenti internazzjonali tal-KE.

²² Artikolu 4(9) tal-GDPR; il-Linji Gwida tad-WP29 dwar it-trasparenza skont ir-Regolament 2016/679, adottati fid-29 ta' Novembru 2017, kif Riveduti u Adottati l-aħħar fil-11 ta' April 2018, WP260 rev.01, approvati mill-EDPB (minn hawn 'il quddiem, "Linji Gwida tad-WP29 dwar it-trasparenza"), p. 37.

²³ Linji Gwida tad-WP29 dwar it-trasparenza, p. 37 (*"F'konformità mal-prinċipju tal-ġustizzja, il-kontrolluri jeħtieġ li jipprovdu informazzjoni dwar ir-riċevituri li hija l-aktar sinifikanti għas-suġġetti tad-data. Fil-prattika, dan ikun ġeneralment ir-riċevituri msemmija, sabiex is-suġġetti tad-data jkunu jafu eżattament min għandu d-data personali tagħhom. Jekk il-kontrolluri jagħżlu li jipprovdu l-kategoriji ta' riċevituri, l-informazzjoni għandha tkun speċifika kemm jista' jkun billi tindika t-tip ta' riċevitur (jiġifieri b'referenza għall-attivitajiet li jwettag), l-industrija, is-settur u s-sotto-settur u l-post fejn jinsabu r-riċevituri"*); il-Linji Gwida 01/2022 tal-EDPB dwar id-drittijiet tas-suġġetti tad-data - Id-dritt ta' aċċess, verżjoni 2.1, adottati fit-28 ta' Marzu 2023, (minn hawn 'il quddiem "Linji Gwida 01/2022 tal-EDPB (id-dritt ta' aċċess)"), paragrafu 117 (*"diġà skont l-Artikoli 13 u 14 tal-GDPR, informazzjoni dwar ir-riċevituri jew il-kategoriji ta' riċevituri għandha tkun konkreta kemm jista' jkun fir-rigward tal-prinċipji ta' trasparenza u ġustizzja"*); ara QĠUE, sentenza tat-12 ta' Jannar 2023, RW vs Österreichische Post AG, C-154/21, paragrafu 25; Opinjoni tal-AG dwar il-QĠUE C-154/21, paragrafu 36 (*"Artikoli 13 u 14 tal-GDPR [...] jistabbilixxu obbligu min-naħa tal-kontrollur li jipprovdi lis-suġġett tad-data b'informazzjoni relatata mal-kategoriji ta' riċevitur jew ir-riċevituri speċifiċi tad-data personali li tikkonċerna lilu jew lilha, fejn id-data personali tingabar mis-suġġett tad-data u fejn id-data personali ma tkunx inkisbet mis-suġġett tad-data"*)).

- L-Artikolu 15 tal-GDPR jipprevedi d-dritt ta' aċċess għal, fost l-oħrajn, informazzjoni dwar ir-riċevituri jew il-kategoriji ta' riċevituri li lilhom għet żvelata jew se tiġi żvelata d-*data* personali²⁴. Il-Qorti tal-Ġustizzja kkjarifikat li din id-dispożizzjoni tinvolvi obbligu għall-kontrollur li jipprovdi lis-sugġett tad-*data* bl-identità effettiva tar-riċevituri²⁵. Barra mit-tip ta' każijiet, li fihom il-kontrollur jista' jindika lis-sugġett tad-*data* biss il-kategoriji ta' riċevituri, fil-prinċipju għandu dejjem ikun possibbli għall-kontrollur li jikseb l-ismijiet tar-riċevituri u jipprovdi l-informazzjoni meħtieġa lis-sugġetti tad-*data* mingħajr dewmien żejjed.
 - L-Artikolu 19 tal-GDPR jipprevedi li l-kontrollur għandu jikkomunika kwalunkwe rettifika jew tħassir ta' *data* personali jew restrizzjoni tal-ipproċessar lil kull riċevitur li lilu tkun għet żvelata d-*data* personali, għajr jekk dan jirriżulta impossibbli jew ikun jinvolvi sforz sproporzjonat. Il-QĠUE kkjarifikat li t-tieni sentenza tal-Artikolu 19 tagħti espressament lis-sugġett tad-*data* d-dritt li jiġi infurmat dwar ir-riċevituri speċifiċi²⁶.
31. Filwaqt li dan mhuwiex espliċitu f'dawn id-dispożizzjonijiet, il-Bord jikkunsidra li għall-finijiet tal-Artikolu 28(1) u 28(2) tal-GDPR, il-kontrolluri għandu jkollhom l-informazzjoni dwar l-identità tal-proċessuri, sottoproċessuri kollha eċċ. disponibbli faċilment f'kull ħin²⁷ sabiex ikunu jistgħu jissodisfaw l-aħjar l-obbligi tagħhom skont id-dispożizzjonijiet imsemmija hawn fuq. Tali disponibbiltà hija meħtieġa wkoll sabiex il-kontrolluri jkun jistgħu jiġbru u jivvalutaw l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jissodisfaw ir-rekwiżiti skont il-GDPR, inkluż sabiex ikunu jistgħu jwieġbu għat-talbiet ta' aċċess skont l-Artikolu 15 tal-GDPR mingħajr dewmien żejjed u jirreaġixxu malajr għall-ksur tad-*data* li jseħħ tul il-katina ta' pproċessar. Dan ikun japplika irrispettivament mir-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar.
32. Għal dan il-għan, il-proċessur għandu jipprovdi²⁸ b'mod proattiv lill-kontrollur l-informazzjoni kollha dwar l-identità tal-proċessuri, is-sottoproċessuri kollha eċċ. li jipproċessaw f'isem il-kontrollur, u għandu jzomm din l-informazzjoni rigward is-sottoproċessuri involuti kollha aġġornata f'kull ħin. Il-kontrollur u l-proċessur jistgħu jinkludu fil-kuntratt aktar dettalji dwar kif u f'liema format il-proċessur għandu jipprovdi din l-informazzjoni, peress li l-kontrollur jista' jkun irid jitlob format speċifiku sabiex ikun aktar faċli għall-kontrollur li jirkupraha u jorganizzaha.

²⁴ Artikolu 5(1)(c) tal-GDPR. Linji Gwida 01/2022 tal-EDPB (dritt ta' aċċess), paragrafi 116-117.

²⁵ Sentenza tal-QĠUE tat-12 ta' Jannar 2023, *RW vs Österreichische Post AG*, C-154/21, paragrafu 51: "L-Artikolu 15(1)(c) tal-GDPR irid jiġi interpretat li jfisser li d-dritt tas-sugġett tad-*data* ta' aċċess għal *data* personali li tikkonċerna lilu jew lilha, previst minn dik id-dispożizzjoni, jinvolvi, fejn dik id-*data* għet żvelata jew se tiġi żvelata lir-riċevituri, obbligu min-naħa tal-kontrollur li jipprovdi lis-sugġett tad-*data* bl-identità effettiva ta' dawk ir-riċevituri, ħlief jekk ikun impossibbli li jiġu identifikati dawk ir-riċevituri jew il-kontrollur juri li t-talbiet tas-sugġett tad-*data* għal aċċess huma manifestament infondati jew eċċessivi skont it-tifsira tal-Artikolu 12(5) tal-GDPR, f'liema każijiet il-kontrollur jista' jindika lis-sugġett tad-*data* biss il-kategoriji ta' riċevitur inkwistjoni".

Il-Qorti rrikonoxxiet li s-sugġett tad-*data* jista' wkoll "jagħzel biss li jillimita ruħu li jitlob l-informazzjoni li tikkonċerna l-kategoriji ta' riċevituri". Sentenza tal-QĠUE tat-12 ta' Jannar 2023, *RW vs Österreichische Post AG*, C-154/21, paragrafu 43.

Linji Gwida 01/2022 tal-EDPB (dritt ta' aċċess), paragrafu 117.

²⁶ Sentenza tal-QĠUE tat-12 ta' Jannar 2023, *RW vs Österreichische Post AG*, C-154/21, paragrafu 41.

²⁷ Din l-informazzjoni hija meħtieġa biex il-kontrollur ikun jista' jissodisfa l-obbligi tiegħu anke f'każ li l-katina ta' sottoproċessar tinkiser minhabba li (sotto)proċessur wieħed ma jkunx jista' jiġi kkuntattjat, ma jkunx disponibbli jew ikun insolventi u (sotto)proċessur ieħor ikun jeħtieġ li jiġi kkuntattjat.

²⁸ Sabiex jikkonforma mal-Artikolu 28(2) tal-GDPR biex il-kontrollur ikun jista' jiddeciedi dwar iż-żieda ta' sottoproċessuri kif ukoll jikkonforma mal-Artikolu 28(1) tal-GDPR biex il-kontrollur ikun jista' jivverifika jekk is- (sotto)proċessuri jipprezentawx garanziji suffiċjenti biex jimplimentaw il-miżuri tekniċi u organizzattivi.

2.1.2 Verifika u dokumentazzjoni mill-kontrollur tas-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti mill-proċessuri kollha fil-katina ta' pproċessar

33. Il-mistoqsijiet 1.1.b.i, 1.1.b.iii u 1.3 ifittxu li jipprovdu kjarifiki dwar liema livell u dettall il-kontrollur għandu jivverifika u jiddokumenta s-suffiċjenza tas-salvagwardji pprovduti mill-proċessuri kollha fil-katina ta' pproċessar u sa liema punt l-obbligi skont l-Artikoli 28(1) u 28(2) tal-GDPR moqrija flimkien mal-Artikoli 5(2) u 24 tal-GDPR iwarjaw skont ir-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar. Fir-rigward ta' dawn il-mistoqsijiet, il-Bord jenfasizza l-elementi li ġejjin.
34. L-Artikolu 5(2) tal-GDPR iħaddan il-prinċipju ta' responsabbiltà, billi jagħmel lill-kontrollur responsabbli għall-konformità mal-prinċipji tal-protezzjoni tad-data tal-Artikolu 5(1) tal-GDPR u biex ikun jista' juri din il-konformità. L-Artikolu 5(2) tal-GDPR japplika għall-prinċipji ġenerali kollha elenkati fl-Artikolu 5(1) tal-GDPR.
35. L-Artikolu 24(1) tal-GDPR jinkludi l-obbligu tal-kontrollur li juri li l-ipproċessar jitwettagħ f'konformità mal-GDPR iżda jkompli jiżviluppa wieħed mid-dmirijiet li għalihom japplika l-prinċipju ta' responsabbiltà: l-implimentazzjoni ta' "miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa".²⁹ L-Artikolu 24(1) tal-GDPR jirreferi għall-kuncett ta' "riskju"³⁰ bħala rilevanti għall-applikazzjoni tiegħu, bħala wieħed mill-kriterji li l-kontrollur jeħtieġ li jqis fil-valutazzjoni tal-adeqwatezza ta' tali miżuri³¹. L-Artikolu 24(1) tal-GDPR iżid ukoll li dawn il-miżuri għandhom jiġu riveduti u aġġornati fejn meħtieġ.
36. Kif iddikjarat mill-QĠUE, *"l-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24 tal-GDPR jimponu obbligi ġenerali ta' responsabbiltà u ta' konformità fuq il-kontrolluri tad-data personali. B'mod partikolari, dawk id-*

²⁹ Sentenza tal-25 ta' Jannar 2024, *BL vs MediaMarktSaturn Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72, paragrafu 36: *"L-Artikolu 24 tal-GDPR jistabbilixxi obbligu ġenerali, min-naħa tal-kontrollur tad-data personali, li jimplimenta miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa biex jiżgura li l-imsemmi pproċessar jitwettagħ b'mod konformi ma' dan ir-regolament u sabiex ikun jista' jintwera"*.

³⁰ Il-premessa 75 tal-GDPR telenka xi eżempji ta' riskji: *"fejn l-ipproċessar jista' jagħti lok għal diskriminazzjoni, serq ta' identità jew frodi, telf finanzjarju, dannu għar-reputazzjoni, telf ta' kunfidenzjalità ta' data personali protetta mis-segretezza professjonali, it-treġġiġ lura mhux awtorizzat tal-pseudonimizzazzjoni, jew kwalunkwe żvantaġġ ekonomiku jew soċjali sinifikanti ieħor"*; il-premessa 76 tispeċifika: *"Il-probabbiltà u l-gravità tar-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġett tad-data għandhom jiġu ddeterminati b'referenza għan-natura, l-ambitu, il-kuntest u l-għanijiet tal-ipproċessar tad-data. "Ir-riskju għandu jiġi evalwat abbażi ta' valutazzjoni oġġettiva, li permezz tagħha jiġi stabbilit jekk l-operazzjonijiet tal-ipproċessar tad-data jinvolvux riskju jew riskju għoli". Kif imqassar mill-QĠUE "skont il-premessa 76 ta' dak ir-regolament, il-probabbiltà u l-gravità tar-riskju jiddependu fuq in-natura speċifika tal-ipproċessar inkwistjoni u dak ir-riskju għandu jkun soġġett għal valutazzjoni oġġettiva."* (QĠUE, sentenza tal-14 ta' Diċembru 2023, *Natsjonalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, paragrafu 36).

³¹ Kif iddikjarat mill-QĠUE, *"l-Artikolu 24(1) jelenka numru ta' kriterji li għandhom jitqiesu fil-valutazzjoni tal-adeqwatezza ta' tali miżuri, jiġifieri, in-natura, l-ambitu, il-kuntest u l-għanijiet tal-ipproċessar kif ukoll ir-riskji ta' probabbiltà u gravità li jvarjaw għad-drittijiet u l-libertajiet tal-persuni fiżiċi"*, sentenza tal-14 ta' Diċembru 2023, *Natsjonalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, paragrafu 25. Fl-istess deċiżjoni, il-QĠUE speċifikat li *"In-natura xierqa ta' tali miżuri għandha tiġi evalwata b'mod konkret, billi jiġi eżaminat jekk dawn il-miżuri ġewx implimentati minn dan il-kontrollur b'teħid inkunsiderazzjoni tal-kriterji differenti previsti mill-(...) u tal-bżonnijiet ta' protezzjoni tad-data speċifikament inerenti għall-ipproċessar ikkonċernat kif ukoll għar-riskji kkawżati minn dan tal-aħħar"*, paragrafu 30; imfakkar ukoll fis-sentenza tal-25 ta' Jannar 2024, *BL vs MediaMarktSaturn-Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72, paragrafu 38: *"Għalhekk, mill-formulazzjoni tal-Artikoli 24 u 32 tal-GDPR jirriżulta li l-adeqwatezza tal-miżuri implimentati mill-kontrollur jeħtieġ li tiġi vvalutata b'mod konkret, billi jitqiesu d-diversi kriterji msemmija f'dawn l-artikoli u l-ħtiġijiet ta' protezzjoni tad-data speċifikament inerenti għall-ipproċessar ikkonċernat u r-riskji li jirriżultaw minn dan tal-aħħar, u dan iktar u iktar peress li dan il-kontrollur jeħtieġ li jkun f'pożizzjoni li juri li l-miżuri li jkun implimenta huma konformi ma' dan ir-regolament, possibbiltà li jiġi mcaħħad minnha jekk tiġi aċċettata preżunzjoni inkonfutabbli"*. Jeħtieġ li jiġi osservat li l-analiżi tal-QĠUE tirrigwarda wkoll l-Artikolu 32 tal-GDPR.

dispożizzjonijiet jeżiġu mill-kontrolluri li jadottaw il-miżuri xierqa intiżi sabiex jipprevjenu l-ksur eventwali tar-regoli previsti mill-GDPR sabiex jiġi żgurat id-dritt għall-protezzjoni tad-data”³².

37. Il-prinċipju ta’ responsabbiltà huwa indirizzat lill-kontrollur, inkluż meta l-kontrollur ikun inkariga lill-proċessuri jew lis-sottoproċessuri bl-ipproċessar ta’ *data* personali f’isimhom.
38. Skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR, meta kontrollur jinvolvi proċessur biex iwettaq l-ipproċessar ta’ *data* personali f’ismu, il-kontrollur irid juża biss proċessur li jista’ jipprovdi *“garanziji suffiċjenti biex jiġu implimentati miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa b’tali mod li l-ipproċessar jissodisfa r-rekwiżiti”* tal-GDPR *“u jiżgura l-protezzjoni tad-drittijiet tas-sugġett tad-data”*³³. Kif indikat fil-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, il-prinċipju ta’ responsabbiltà jiġi rifless ukoll fl-Artikolu 28 tal-GDPR³⁴.
39. F’dan ir-rigward, l-EDPB jenfasizza li għall-fini tal-valutazzjoni tal-konformità mal-Artikoli 24(1) u 28(1) tal-GDPR, l-awtoritajiet superviżorji għandhom jikkunsidraw li **l-involvement tal-proċessuri ma għandux ibaxxi l-livell ta’ protezzjoni għad-drittijiet tas-sugġetti tad-data** meta mqabbel ma’ sitwazzjoni fejn l-ipproċessar jitwettaq direttament mill-kontrollur. Dan jirreferi għall-involvement tal-proċessur inizjali, iżda wkoll għall-involvement ta’ proċessuri addizzjonali tul il-katina ta’ pproċessar, eż. sottoproċessuri u sottosottoproċessuri. L-Artikoli 24(1) u 28(1) tal-GDPR għandhom jiġu interpretati b’ha li jirrikjedu li l-kontrollur jiżgura li l-katina ta’ pproċessar tikkonsisti biss minn proċessuri, sottoproċessuri, sottosottoproċessuri (eċċ.) li jipprovdu *“garanziji suffiċjenti biex jiġu implimentati miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa”*. Barra minn hekk, il-kontrollur għandu jkun jista’ jagħti prova li jkun ha inkunsiderazzjoni serjament l-elementi kollha pprovduti fil-GDPR³⁵. Dawn il-kunsiderazzjonijiet huma validi anke jekk il-katina ta’ pproċessar tista’ tkun twila u kumplessa bi proċessuri, sottoproċessuri, eċċ. differenti involuti fi stadji differenti tal-attivitajiet ta’ pproċessar. Il-kontrollur għandu jeżerċita diligenza dovuta fis-selezzjoni u s-sorveljanza tiegħu fuq il-proċessuri tiegħu.
40. Fir-rigward tal-għażla tal-**proċessur inizjali**, il-kontrollur għandu jivverifika s-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti fuq bażi ta’ każ b’każ filwaqt li jqis in-natura, il-kamp ta’ applikazzjoni, il-kuntest u l-għanijiet tal-ipproċessar kif ukoll ir-riskji għad-drittijiet u l-libertajiet ta’ persuni fiżiċi, abbażi tat-tip ta’ pproċessar fdat lill-proċessur³⁶. Skont l-Artikolu 28(5) tal-GDPR, l-aderenza ta’ proċessur ma’ kodiċi ta’ kondotta approvat skont l-Artikolu 40 tal-GDPR jew mekkaniżmu ta’ ċertifikazzjoni approvat skont l-Artikolu 42 tal-GDPR tista’ tintuża b’ha element li permezz tiegħu jintwerew garanziji suffiċjenti.
41. Kif imsemmi qabel mill-EDPB, il-kontrollur għandu jqis bosta elementi meta jivverifika l-garanziji pprovduti mill-proċessuri³⁷, u spiss ikun meħtieġ skambju ta’ dokumentazzjoni rilevanti³⁸. Fi kwalunkwe każ, *“[i]l-garanziji “pprovduti” mill-proċessur huma daww li l-proċessur huwa kapaċi juri għas-sodisfazzjon tal-kontrollur, billi daww huma l-uniċi li jistgħu effettivament ji[u] kkunsidrati mill-*

³² Sentenza tas-27 ta’ Ottubru 2022, *Proxima NV vs Gegevensbeschermingsautoriteit*, C-129/21, ECLI:EU:C:2022:833, paragrafu 81. Ara wkoll il-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 9.

³³ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 94.

³⁴ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 8.

³⁵ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 94.

³⁶ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 96.

³⁷ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafi 97-98 (li jirreferu għall-għarfien espert, l-affidabbiltà u r-rizorsi tal-proċessur, kif ukoll għar-reputazzjoni tal-proċessur fis-suq, u għall-aderenza ma’ kodiċi ta’ kondotta jew mekkaniżmu ta’ ċertifikazzjoni approvat).

³⁸ Spiss dan ikun jeħtieġ skambju ta’ dokumentazzjoni rilevanti (eż. politika ta’ privatezza, termini ta’ servizz, reġistrazzjoni ta’ attivitajiet ta’ pproċessar, politika ta’ ġestjoni ta’ reġistrazzjonijiet, politika ta’ sigurtà ta’ informazzjoni, rapporti ta’ verifiki esterni għall-protezzjoni tad-data, ċertifikazzjonijiet internazzjonali rikonoxxuti, bħas-serje ISO 27000).

*kontrollur meta jkun qed jivvaluta l-konformità mal-obbligi tiegħu*³⁹. La l-Artikolu 28(1) tal-GDPR innifsu u lanqas id-dokumenti preċedenti tal-EDPB ma jipprovdu lista eżawrjenti tad-dokumenti jew tal-azzjonijiet li l-proċessur għandu juri fi kwalunkwe xenarju partikolari, peress li dan jiddependi ħafna miċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-ipproċessar.⁴⁰ Pereżempju, il-kontrollur jista' jagħzel li jwettaq kwestjonarju bħala mezz biex jiġbor informazzjoni mill-proċessur tiegħu biex jivverifika l-garanziji rilevanti, jitlob dokumentazzjoni rilevanti, billi jiddependi fuq informazzjoni disponibbli pubblikament u/jew ċertifikazzjonijiet jew rapporti tal-awditjar minn partijiet terzi affidabbli u/jew iwettaq awditi fuq il-post.

42. L-EDPB diġà speċifika li l-obbligu li jintużaw biss il-proċessuri “li jagħtu garanziji suffiċjenti” li jinsab fl-Artikolu 28(1) tal-GDPR huwa obbligu kontinwu, u li l-kontrollur għandu, f'intervalli xierqa, jivverifika l-garanziji tal-proċessur⁴¹.
43. Fid-dawl tal-mistoqsija 1.3 imqajma mill-awtorità superviżorja Daniża fit-talba tagħha rigward ir-riskju assoċjat mal-ipproċessar, l-EDPB jenfasizza li l-kunċett ta' riskju għandu rwol importanti f'għadd ta' dispożizzjonijiet tal-GDPR, b'mod partikolari dawk relatati mal-Kapitolu IV tal-GDPR⁴².
44. Huwa importanti li jiġi enfasizzat li r-referenza għal “riskju” fl-Artikolu 24(1) u l-premessa 74 tal-GDPR ma għandhiex tiġi interpretata bħala li tfisser li l-kontrollur jista' jitraskura jew jiddevja mill-obbligi tiegħu fil-GDPR abbażi tas-sempliċi fatt li jikkunsidra ir-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data* bħala “baxx”. L-obbligu li jiġu implimentati “miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa” biex tiġi żgurata l-konformità mal-GDPR skont l-Artikolu 24(1) tal-GDPR dejjem japplika, iżda l-miżuri li huma meħtieġa biex jinkiseb dan ir-riżultat jistgħu jvarjaw skont ir-riskju⁴³.
45. Filwaqt li l-Artikolu 28(1) tal-GDPR ma jagħmilx referenzi speċifiċi għar-“riskju”, dan jimplika l-ħtieġa li jiġi kkunsidrat il-livell tar-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*. Ir-rekwiżit fl-Artikolu 28(1) li jintużaw biss proċessuri li jipprovdu “garanziji suffiċjenti” għall-implimentazzjoni ta' “miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa” għandu jiġi interpretat li jimplika l-ħtieġa li jiġi kkunsidrat il-forniment mill-proċessuri ta' garanziji suffiċjenti biex jimplimentaw tali miżuri fid-dawl tar-riskji tal-ipproċessar, bħal pereżempju l-livell tal-miżuri ta' sigurtà li għandhom jiġu implimentati jiddependi wkoll fuq ir-riskji.
46. Ir-riskju assoċjat mal-attività ta' ipproċessar għandu rwol importanti fid-determinazzjoni tal-adegwatezza tal-miżuri tekniċi u organizzattivi, flimkien mal-kriterji l-oħra msemmija fl-Artikolu 24(1) tal-GDPR⁴⁴. Skont il-livell tar-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar (pereżempju, jekk ikunu qed jiġu pproċessati kategoriji speċjali ta' *data* personali), il-kontrollur jista' jiddefinixxi miżuri tekniċi u

³⁹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 95.

⁴⁰ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 96 (“*Il-valutazzjoni tal-kontrollur dwar jekk il-garanziji humiex suffiċjenti hija forma ta' valutazzjoni tar-riskju, li tiddependi ħafna fuq it-tip ta' proċessar fdat lill-proċessur u teħtieġ li ssir fuq bażi ta' każ b'każ, filwaqt li tikkunsidra n-natura, il-kamp ta' applikazzjoni, il-kuntest u l-għanijiet tal-ipproċessar kif ukoll ir-riskji għad-drittijiet u l-libertajiet ta' persuni fiżiċi. Bħala konsegwenza, l-EDPB ma jistax jipprovdi lista eżawrjenti tad-dokumenti jew tal-azzjonijiet li l-proċessur jeħtieġ li juri fi kwalunkwe xenarju partikolari, peress li dan jiddependi ħafna miċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-ipproċessar*”).

⁴¹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 99: “*inkluż permezz ta' verifiki u spezzjonijiet fejn xieraq*”.

⁴² It-terminu “riskju” huwa msemmi fl-Artikoli 24, 25, 27, 30, 32, 33, 34, 35, 36 u 39 tal-GDPR.

⁴³ QĠUE, sentenza tal-14 ta' Diċembru 2023, *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, paragrafu 35: “*il-Premessa 74 tal-GDPR tenfasizza l-importanza li l-kontrollur ikun obligat jimplimenta miżuri adatti u effettivi u li jkun jista' juri l-konformità tal-attivitàjiet ta' pproċessar ma' dak ir-Regolament, inkluża l-effettività tal-miżuri, li għandhom jikkunsidraw il-kriterji, assoċjati mal-karatteristiċi tal-ipproċessar ikkonċernat u mar-riskju ppreżentat minnu, li huma wkoll stabbiliti fl-Artikoli 24 u 32 ta' dan ir-Regolament*”.

⁴⁴ L-Artikolu 24(1) jirreferi għal “*in-natura, l-ambitu, il-kuntest u l-għanijiet tal-ipproċessar kif ukoll ir-riskji ta' probabbiltà u gravità li jvarjaw għad-drittijiet u l-libertajiet tal-persuni fiżiċi*”.

organizzattivi aktar stretti jew aktar estensivi. Kwalunkwe proċessur għandu għalhekk jipprovdi garanziji suffiċjenti biex jimplimenta b'mod effettiv il-miżuri "xierqa" definiti mill-kontrollur.

47. Il-Bord jikkunsidra li ***l-obbligu*** tal-kontrollur li jivverifika jekk is-(sotto)proċessuri jipprezentawx garanziji suffiċjenti biex jimplimentaw il-miżuri ddeterminati mill-kontrollur għandu japplika irrispettivament mir-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*.
48. **Madankollu, il-*portata* ta' tali verifika fil-prattika tvarja skont in-natura ta' dawn il-miżuri organizzattivi u tekniċi ddeterminati mill-kontrollur abbażi, fost kriterji oħra, tar-riskju assoċjat mal-ipproċessar.** Pereżempju, fejn l-attivitajiet ta' pproċessar jipprezentaw riskju aktar baxx għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*, il-"miżuri xierqa" korrispondenti jkunu inqas stretti. Għaldaqstant, il-*portata* tal-verifika tal-kontrollur tista' tkun inqas estensiva fil-prattika. Min-naħa l-oħra, fil-każ ta' riskji oġġli li jirriżultaw mill-ipproċessar ikkonċernat, il-livell ta' verifika tal-kontrollur jista' jkun aktar importanti f'termini ta' ċċekkjar tal-garanziji suffiċjenti pprezentati mill-katina kollha tal-ipproċessar, minhabba li l-"miżuri xierqa" għall-implimentazzjoni huma aktar estensivi u robusti biex jindirizzaw ir-riskji għas-suġġetti tad-*data*.
49. F'dan ir-rigward, skont il-livell tar-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar, il-kontrollur jista' jżid il-livell tal-verifika tiegħu billi jivverifika l-kuntratti ta' sottoproċessar waħdu u/jew jimponi wkoll fuq il-proċessur inizjali verifika u dokumentazzjoni estiża.
50. F'konformità mal-prinċipju ta' responsabbiltà, kwalunkwe miżura li tiġi kkunsidrata meħtieġa għall-konformità mal-GDPR, anke abbażi tar-riskju involut mill-ipproċessar, għandha tiġi ddokumentata b'mod xieraq mill-kontrollur⁴⁵. Tali dmir huwa ffaċilitat, minn naħa, mill-**obbligi ta' assistenza u ta' awditjar** imposti fuq il-proċessuri u, min-naħa l-oħra, mill-**informazzjoni pprovduta mill-proċessur inizjali** lill-kontrollur qabel l-involvement ta' proċessuri addizzjonali.
51. L-ewwel nett, il-Bord josserva li l-proċessuri għandhom dmir li jassistu lill-kontrollur jikkonforma ma' ċerti rekwiżiti tal-GDPR (skont l-Artikoli 28(3)(e) u (f))⁴⁶. B'mod aktar ġenerali, il-proċessur għandu d-dmir li jagħmel disponibbli għall-kontrollur l-informazzjoni kollha meħtieġa biex tintwera l-konformità mal-Artikolu 28 (Artikolu 28(3)(h))⁴⁷. Il-kontrollur għandu jkun infurmat bis-sħiħ dwar id-dettalji tal-ipproċessar li huma rilevanti biex tintwera l-konformità mal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 28 tal-GDPR, u l-proċessur għandu jipprovdi l-informazzjoni kollha dwar kif l-attività ta' pproċessar għandha titwettagħ

⁴⁵ Rigward l-oneru tal-provi tal-kontrollur, ara l-QĠUE, sentenza tal-14 ta' Diċembru 2023, *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, paragrafu 52: "Huwa ċar mill-formulazzjoni tal-Artikolu 5(2), l-Artikolu 24(1) u l-Artikolu 32(1) tal-GDPR li l-kontrollur ikkonċernat iġorr l-oneru li jipprova li d-data personali hija pproċessata b'tali mod li tiġi żgurata s-sigurtà xierqa ta' dik id-data, skont it-tifsira tal-Artikolu 5(1)(f) u l-Artikolu 32 ta' dak ir-regolament"; ara wkoll is-sentenza tal-QĠUE tal-25 ta' Jannar 2024, *BL vs MediaMarktSaturn Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU-C-2024:72, paragrafu 42 "f'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li minn qari flimkien tal-Artikoli 5, 72 u 32 tal-GDPR, moqrija fid-dawl tal-premessa 74 tiegħu, jirriżulta li, fil-kuntest ta' azzjoni għad-danni skont l-Artikolu 82 ta' dan ir-regolament, il-kontrollur ikkonċernat għandu l-oneru tal-prova li d-data personali hija pproċessata b'mod li tiġi żgurata s-sigurtà xierqa ta' din id-data, skont it-tifsira tal-Artikolu 5(1)(f) u tal-Artikolu 32 tal-imsemmi regolament. Tali allokkazzjoni tal-oneru tal-prova hija kapaċi mhux biss li tteġġegħ lill-kontrolluri ta' dik id-data jadottaw il-miżuri ta' sigurtà meħtieġa mill-GDPR, iżda wkoll li żżomm l-effettività tad-dritt għall-kumpens previst fl-Artikolu 82 ta' dak ir-regolament u żżomm l-intenzjonijiet tal-leġislatura tal-UE msemmija fil-premessa 11 tiegħu".

⁴⁶ Ara l-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafi 130-138.

⁴⁷ Ara l-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafi 143-145.

f'isem il-kontrollur⁴⁸. Il-kuntratt għandu jispeċifika kemm-il darba u kif dan il-fluss ta' informazzjoni għandu jsejtni⁴⁹.

52. Għaldaqstant, il-kontrollur jista' jiddependi fuq l-informazzjoni pprovduta mill-proċessur, skont l-Artikolu 28(3)(h) tal-GDPR, meta jikkonforma mad-dmir tiegħu ta' dokumentazzjoni tal-miżuri adottati, sakemm l-informazzjoni sottomessa mill-proċessur fil-fatt turi l-konformità. Peress li l-proċessur jinsab f'pożizzjoni tajba biex ikun jaf dwar id-dettalji tal-ipproċessar li jwettaq u dwar l-ipproċessar imwettaq mis-sottoproċessuri, għandu jagħmel disponibbli b'mod proattiv lill-kontrollur l-informazzjoni rilevanti kollha⁵⁰.
53. Dan ta' hawn fuq japplika wkoll għas-sottoproċessuri. Tabilhaqq, il-proċessuri huma meħtieġa jgħaddu l-obbligi ta' assistenza fil-katina ta' pproċessar (Artikolu 28(4) tal-GDPR).
54. It-tieni, l-**involvement tas-sottoproċessuri**, kif imfakkar hawn fuq, huwa possibbli biss bl-awtorizzazzjoni bil-miktub minn qabel tal-kontrollur, li tista' tkun speċifika jew ġenerali. Jekk il-kontrollur jagħmel li jagħti l-awtorizzazzjoni ġenerali tiegħu, din *"għandha tiġi ssupplimentata bi kriterji li jgħid li l-għażla tal-proċessur (eż. garanziji f'termini ta' miżuri tekniċi u organizzattivi, għarfien esperti, affidabilità u rizorsi)"*⁵¹.
55. Kif spjegat mill-EDPB, *"[s]abiex issir il-valutazzjoni u tittiehed id-deċiżjoni dwar l-awtorizzazzjoni tas-sottokuntratt, għandha tiġi pprovduta lista tas-sottoproċessuri maħsuba (inkluż għal kull wieħed: il-postijiet tagħhom, x'se jkunu qed jagħmlu u prova ta' liema salvagwardji ġew implimentati) lill-kontrollur tad-data mill-proċessur"*.⁵² Din l-informazzjoni hija meħtieġa, biex il-kontrollur ikun jista' jikkonforma mal-prinċipju ta' responsabbiltà fl-Artikolu 24 u mad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 28(1), 32 u l-Kapitolu V tal-GDPR⁵³. Rigward it-trasferimenti ta' data personali barra miż-ŻEE, il-Bord jirreferi għat-tweġiba pprovduta hawn taht għall-mistoqsija 1.2 li saret mill-awtorità superviżorja Daniża.
56. Kif imfakkar mill-EDPB, il-proċessur inizjali għandu jiżgura li jipproponi sottoproċessuri li jipprovdu garanziji suffiċjenti⁵⁴. Il-meħtieġa li l-proċessur inizjali jipprovdi l-informazzjoni ta' hawn fuq turi li l-**proċessur għandu rwol fl-għażla tas-sottoproċessuri u fil-verifika tal-garanziji li jipprovdu, u għandu jipprovdi lill-kontrollur b'informazzjoni suffiċjenti**. Dan huwa konsistenti wkoll mal-fatt li, irrISPettivament mill-kriterji indikati mill-kontrollur biex jagħmel proċessuri addizzjonali, il-proċessur inizjali jibqa' kompletament responsabbli quddiem il-kontrollur għat-tweġiq tal-obbligi tas-sottoproċessuri (Artikolu 28(4) tal-GDPR).
57. F'dan ir-rigward, anke jekk, skont l-Artikolu 28(4) tal-GDPR, hija taht ir-responsabbiltà diretta tal-proċessur li jinvolvi sottoproċessur biex jiżgura li l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-data kif stabbiliti fil-

⁴⁸ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 143.

⁴⁹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 143.

⁵⁰ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 143, li jirreferu għall-Artikolu 28(3)(h): *"Pereżempju, il-porzjonijiet rilevanti tar-reġistrazzjonijiet tal-proċessur dwar l-attivitajiet ta' pproċessar jistgħu jiġu kondiviżi mal-kontrollur. Il-proċessur għandu jipprovdi l-informazzjoni kollha dwar kif l-attività ta' pproċessar għandha titwettaq f'isem il-kontrollur. Tali informazzjoni għandha tinkludi informazzjoni dwar il-funzjonament tas-sistemi użati, il-miżuri ta' sigurtà, kif jintlaħqu r-rekwiżiti taż-żamma ta' data, il-lokalizzazzjoni ta' data, it-trasferimenti ta' data, min għandu aċċess għad-data u min huma r-riċevituri tad-data, is-sottoproċessuri użati, eċċ".* Il-possibbiltà għall-kontrollur li jwettaq l-awditjar hija speċifikata wkoll fil-paragrafu 144: *"L-għan ta' tali verifika ikun li jiġi żgurat li l-kontrollur ikollu l-informazzjoni kollha dwar l-attività ta' pproċessar imwettqa f'ismu u l-garanziji pprovduti mill-proċessur."*

⁵¹ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 156.

⁵² Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 152.

⁵³ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, nota 69 f'qiegħ il-paġna.

⁵⁴ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 159.

kuntratt inizjali bejn il-kontrollur u l-proċessur jiġu imposti fuq dak il-proċessur l-ieħor, dan ma jneħħix ir-responsabbiltà tal-kontrollur biex jiżgura l-konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 28(1), u l-Artikolu 24(1) tal-GDPR u biex ikun jista' juri din il-konformità.

58. **Id-deċizzjoni aħħarija dwar jekk għandux jiġi involut sottoproċessur speċifiku u r-responsabbiltà relatata, inkluż fir-rigward tal-verifika tas-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti mis-(sotto)proċessur, tibqa' f'idejn il-kontrollur.** Kif diġà gie mfakkar, fil-każ ta' awtorizzazzjoni ġenerika jew speċifika, dejjem huwa f'idejn il-kontrollur li jiddeċiedi jekk japprovax l-involvement ta' dan is-sottoproċessur jew jekk joġġezzjonax kontriha.
59. Meta jivvalutaw il-konformità mal-Artikoli 24(1) u 28(1) tal-GDPR, l-awtoritajiet ta' kontroll għandhom jivvalutaw jekk il-kontrollur huwiex kapaċi juri li l-verifika tas-suffiċjenza tal-garanziji pprovduti mis-sottoproċessuri tiegħu tkun seħħet għas-sodisfazzjon tal-kontrollur. Dan ifisser li l-kontrollur jista' jagħzel li jiddependi fuq l-informazzjoni li jirċievi mingħand il-proċessur tiegħu u, jekk ikun meħtieġ, jibni fuqha. Pereżempju, f'każ fejn l-informazzjoni riċevuta mill-kontrollur tidher mhux kompluta, mhux preċiża jew tqajjem dubji, jew fejn xieraq abbażi taċ-ċirkostanzi tal-każ li jinkludu r-riskju assoċjat mal-ipproċessar, il-kontrollur għandu jitlob informazzjoni addizzjonali u/jew jivverifika l-informazzjoni u jikkompletaha/jikkoreġiha jekk ikun meħtieġ.
60. B'mod aktar speċifiku, għall-ipproċessar li jippreżenta riskju għoli għad-drittijiet u l-libertajiet tas-sugġetti tad-*data*, il-kontrollur għandu jżid il-livell ta' ċekkjar tiegħu f'termini ta' verifika tal-informazzjoni pprovduta fir-rigward tal-garanziji ppreżentati mill-proċessuri differenti fil-katina ta' pproċessar.

2.1.3 Verifika tal-kuntratt bejn il-proċessur inizjali u l-proċessuri addizzjonali.

61. L-awtorità superviżorja Daniża essenzjalment tistaqsi jekk u sa liema punt il-kontrollur għandu d-dmir li jivverifika u jiddokumenta li l-kuntratti ta' sottoproċessar jimponu l-istess obbligi fuq il-proċessuri addizzjonali.
62. L-Artikolu 28(4)⁵⁵ jimponi obbligu dirett fuq il-proċessuri f'dan ir-rigward. Barra minn hekk, l-Artikolu 28(3)(d) jirrikjedi li l-kontrollur u l-proċessur "jistipulaw" l-obbligu għall-proċessur li jirrispetta l-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 28(4) fil-kuntratt tagħhom, u b'hekk dan ir-rekwiżit isir obbligu kuntrattwali impost fuq il-proċessur. Fi kliem ieħor, **il-proċessur inizjali huwa legalment u kuntrattwalment meħtieġ li jittrasferixxi l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* fil-kuntratti ta' sottoproċessar li jikkonkludi ma' proċessuri addizzjonali.**

⁵⁵ Artikolu 28(4) tal-GDPR: "*Fejn proċessur jimpjega proċessur ieħor biex iwettaq attivitajiet speċifiċi ta' pproċessar f'isem il-kontrollur, l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* kif jinsabu fil-kuntratt jew att legali ieħor bejn il-kontrollur u l-proċessur kif imsemmijin fil-paragrafu 3 għandhom jiġu imposti fuq dak il-proċessur l-ieħor permezz ta' kuntratt jew att legali ieħor skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru, li b'mod partikolari jagħtu garanziji suffiċjenti biex jiġu implimentati miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa b'tali mod li l-ipproċessar jissodisfa r-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.*"

63. Bl-istess mod, il-proċessuri addizzjonali se jkunu kuntrattwalment meħtieġa (mill-proċessur inizjali) li jimponu l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* fuq il-proċessuri tagħhom stess, eċċ. tul il-katina ta' pproċessar⁵⁶. Mhuwix meħtieġ li l-kuntratt ta' sottoproċessar ikun identiku fil-formulazzjoni għall-kuntratt tal-iproċessar tad-*data* konkluz mal-proċessur inizjali⁵⁷.
64. Il-Bord ifakkar li jekk sottoproċessur jonqos milli jissodisfa l-obbligi tiegħu, ir-responsabbiltà aħħarija għat-twettiq tal-obbligi ta' dak is-sottoproċessur l-ieħor taqa' fuq il-kontrollur. Madankollu, il-proċessur inizjali jibqa' responsabbli lejn il-kontrollur sabiex il-kontrollur ikollu l-possibbiltà li jagħmel talba kuntrattwali kontra l-proċessur inizjali tiegħu jekk tali proċessur jonqos milli jittrasferixxi l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* fil-kuntratti ta' sottoproċessar.
65. Il-proċessuri għandhom dmir li jagħmlu disponibbli għall-kontrollur l-informazzjoni kollha meħtieġa biex tintwera l-konformità mal-Artikolu 28(3)(h) tal-GDPR. Għaldaqstant, fuq talba tal-kontrollur, il-proċessur inizjali se jkollu jipprovdi l-kuntratti ta' sottoproċessar bejn il-proċessur inizjali u l-proċessuri addizzjonali.
66. F'dan ir-rigward, il-Klawżoli Kuntrattwali Standard bejn l-Kontrollur u l-Proċessur⁵⁸ u l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-Kummissjoni Ewropea⁵⁹ jipprovdu lill-kontrollur bil-possibbiltà li jitlob kopja tal-kuntratt ta' sottoproċessar bejn il-proċessur inizjali u l-proċessuri addizzjonali. Din il-possibbiltà hija prevista wkoll minn tliet klawżoli kuntrattwali standard

⁵⁶ FI-EDPB - Opinjoni Kongunta tal-EDPS 2/2021 dwar id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar klawżoli kuntrattwali standard għat-trasferiment ta' *data* personali lil pajjiżi terzi, l-EDPB u l-EDPS enfazzzaw li kien meħtieġ li r-rekwiżit tal-Artikolu 28(4) tal-GDPR jitqies mill-partijiet f'relazzjoni minn proċessur lil proċessur (paragrafu 66).

⁵⁷ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 160: "*L-impożizzjoni tal-“istess” obbligi għandha tinftiehem b'mod funzjonali aktar milli b'mod formali: mhuwix meħtieġ li l-kuntratt jinkludi eżattament l-istess kliem bħal dak użat fil-kuntratt bejn il-kontrollur u l-proċessur, iżda għandu jiżgura li fis-sustanza l-obbligi jkunu l-istess*". L-EDPB josserva wkoll li fejn żewġ proċessuri jiddependu fuq il-Modulu Tlieta (minn proċessur lil proċessur) tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, jiġi pprovdut kumitat addizzjonali mill-proċessur inizjali. Skont il-Klawżola 8.1.d tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, l-esportatur tad-*data* (il-proċessur inizjali) jiggarrantixxi li jkun impona l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* fuq l-importatur tad-*data* (sottoproċessur) kif stabbilit fil-kuntratt jew f'att legali ieħor skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru bejn il-kontrollur u l-esportatur tad-*data*.

⁵⁸ Skont it-Taqsima 7 dwar l-użu tas-sottoproċessuri, l-Artikolu 7(7)(c) tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE jipprevedi: "*Wara talba tal-kontrollur, il-proċessur għandu jipprovdi kopja ta' tali ftehim ma' sottoproċessur u kwalunkwe emenda sussegwenti lill-kontrollur. Sa fejn ikun meħtieġ għall-protezzjoni tas-sigriet kummerċjali jew informazzjoni kunfidenzjali oħra, inkluża d-*data* personali, il-proċessur jista' jħassar it-test tal-ftehim qabel ma jikkondividi l-kopja*". Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2021/915 tal-4 ta' Ġunju 2021 dwar klawżoli kuntrattwali standard bejn il-kontrolluri u l-proċessuri skont l-Artikolu 28(7) tar-Regolament (UE) 2016/679 u l-Artikolu 29(7) tar-Regolament (UE) 2018/1725 ("klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE").

⁵⁹ Fil-Modulu Tnejn (minn kontrollur lil proċessur), Klawżola 9(c) tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE jiġi previst li: "*L-importatur tad-*data* għandu jipprovdi, fuq talba tal-esportatur tad-*data*, kopja ta' tali ftehim ma' sottoproċessur u kwalunkwe emenda sussegwenti lill-esportatur tad-*data*. Sa fejn ikun meħtieġ biex jiġi protetti s-sigriet tan-negozju jew informazzjoni kunfidenzjali oħra, inkluża *data* personali, l-importatur tad-*data* jista' jeditja t-test tal-ftehim qabel ma jqassam kopja*". Barra minn hekk, il-Modulu Tlieta (minn proċessur lil proċessur) jipprevedi li "*L-importatur tad-*data* għandu jipprovdi, fuq talba tal-esportatur tad-*data* jew tal-kontrollur, kopja ta' tali ftehim ma' sottoproċessur u kwalunkwe emenda sussegwenti. Sa fejn ikun meħtieġ biex jiġi protetti s-sigriet tan-negozju jew informazzjoni kunfidenzjali oħra, inkluża *data* personali, l-importatur tad-*data* jista' jeditja t-test tal-ftehim qabel ma jqassam kopja*". Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/914 tal-4 ta' Ġunju 2021 dwar klawżoli kuntrattwali standard tat-trasferimenti ta' *data* personali lil pajjiżi terzi skont ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ("klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE").

bejn il-Kontrollur u l-Proċessur adottati mill-awtoritajiet ta' kontroll⁶⁰. Din il-possibbiltà hija espressjoni tad-dritt tal-awditjar tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(3)(h) tal-GDPR. Jekk it-talba ssir mill-kontrollur, il-proċessur għandu jipprovdi tali kopja.

67. Madankollu, l-EDPB josserva li l-klawżoli kuntrattwali standard ma jirregolawx jekk kontrollur *għandux* jitlob tali kopja sabiex jikkonforma mal-Artikolu 28(1) tal-GDPR.
68. F'dan is-sens, jekk il-kontrollur jagħżilx jew le li jitlob tali kopja ma jistax jiddetermina r-responsabbiltà tal-kontrollur. Il-proċessur jerfa' wkoll, fi kwalunkwe każ, obbligi legali u kuntrattwali li jeħtiġuh jimponi l-istess obbligi ta' protezzjoni tad-*data* bħal fil-kuntratt inizjali.
69. Minkejja dan, **il-kontrollur ma għandux id-dmir li jitlob b'mod sistematiku għall-kuntratti ta' sottoproċessar biex jiċċekkja jekk l-obbligi tal-protezzjoni tad-*data* previsti fil-kuntratt inizjali ġewx ittrasferiti fil-katina ta' pproċessar**. Il-kontrollur għandu jivvaluta, fuq bażi ta' każ b'każ, jekk it-talba għal kopja ta' tali kuntratti jew ir-reviżjoni tagħhom fi kwalunkwe ħin hijiex meħtieġa biex tkun tista' tintwera l-konformità fid-dawl tal-prinċipju ta' responsabbiltà. Fil-kuntest tal-eżerċizzju tad-dritt tal-awditjar tiegħu skont l-Artikolu 28(3)(h), il-kontrollur għandu jkollu proċess fis-seħħ biex iwettaq kampanji tal-awditjar sabiex jiċċekkja permezz tat-teħid ta' kampjuni tal-verifiki li l-kuntratti mas-sottoproċessuri tiegħu fihom l-obbligi meħtieġa tal-protezzjoni tad-*data*.
70. Il-ħtieġa li tintalab kopja tal-kuntratt ta' sottoproċessar tiddependi għalhekk miċ-ċirkostanzi tal-każ. Pereżempju, f'każ ta' dubji dwar il-konformità tal-proċessur jew tas-sottoproċessur mar-rekwiżiti tal-Artikoli 28(1) u 28(4) jew fuq talba mill-awtorità superviżorja, il-kontrollur għandu jitlob li l-kuntratt jiġi rivedut (eż. fil-każ li l-proċessur addizzjonali jkun affettwat minn ksur tad-*data*, jew fil-każ ta' informazzjoni oħra disponibbli għall-pubbliku jew informazzjoni oħra disponibbli għall-kontrollur), eż. jista' jkun hemm mudelli tal-kuntratt tal-ipproċessar tad-*data* tas-sottoproċessur li ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-Artikolu 28(3) tal-GDPR.
71. Sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-Artikolu 28(1) fid-dawl tal-prinċipju ta' responsabbiltà, kopja tal-kuntratti tas-sottoproċessar tista' tgħin lill-kontrollur juri li l-proċessuri u s-sottoproċessuri tiegħu jipprezentaw garanziji suffiċjenti, inkluż li l-proċessur jikkonforma mal-Artikolu 28(4) tal-GDPR. L-EDPB josserva li kontrollur jista' ma jkunx jista' jivvaluta jekk il-garanziji pprovduti fir-rigward ta' sottoproċessur humiex suffiċjenti jew le mingħajr ma jkun aċċessa u vvaluta l-kontenut tal-kuntratt tas-sottoproċessar. Filwaqt li l-garanziji jistgħu jiġu previsti bil-miktub fil-kuntratt, il-klawżoli kuntrattwali ma jistgħux - waħedhom - juru li l-garanziji suffiċjenti huma implimentati b'mod effettiv mill-partijiet għall-kuntratt.

2.2 Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 28(1) tal-GDPR flimkien mal-Artikolu 44 tal-GDPR (trasferimenti fil-katina ta' pproċessar - mistoqsijiet 1.2 u 1.3)

72. Il-mistoqsija 1.2 titlob kjarifiki f'każijiet ta' trasferimenti jew trasferimenti ulterjuri minn (sotto)proċessur għal (sotto)proċessur ieħor, sa liema punt il-kontrollur għandu, bħala parti mill-obbligu tiegħu skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR, flimkien mal-Artikolu 44 tal-GDPR, jivvaluta d-dokumentazzjoni minn (sotto)proċessuri li l-livell ta' protezzjoni għad-*data* personali ma jiġix imminat mit-trasferimenti inizjali jew ulterjuri.

⁶⁰ Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-awtorità superviżorja Daniża għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-Klawżola 7.5; Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-Awtorità Superviżorja Litwana għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-Klawżola 18; Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-Awtorità Superviżorja Slovena għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-Klawżola 6.5.

73. Il-mistoqsija 1.3 titlob kjarifiki dwar jekk il-portata tal-obbligi skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR moqrija flimkien mal-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24 tal-GDPR, kif imwieġeb fil-mistoqsija 1.2, tvarjax skont ir-riskju assoċjat mal-attività ta' pproċessar. Jekk iva, l-awtorità superviżorja Daniża talbet li tkun taf x'inhil-portata ta' tali obbligi għall-attivitàjiet ta' pproċessar ta' "riskju baxx" u ta' "riskju għoli".

Kjarifiki introduttorji

74. Għal raġunijiet ta' ċarezza, xi kjarifiki introduttorji relatati ma' daww il-mistoqsijiet huma pprovduti fil-kuntest ta' din l-Opinjoni.
75. L-ewwel nett, l-EDPB jifhem it-terminu "trasferiment" fit-tifsira stabbilita fil-Linji Gwida tal-EDPB 05/2021 dwar l-interazzjoni bejn l-Artikolu 3 u l-Kapitolu V tal-GDPR⁶¹ (minn hawn 'il quddiem "il-Linji Gwida tal-EDPB 05/2021 (interazzjoni)"), li jirreferu wkoll għal-Linji Gwida tal-EDPB 3/2018 dwar il-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-GDPR⁶². Kif għe enfasizzat preċedement mill-EDPB, l-aċċess mill-bogħod minn pajjiż terz jikkostitwixxi trasferiment jekk jissodisfa l-kriterji stabbiliti fil-Linji Gwida 05/2021 tal-EDPB (interazzjoni)⁶³. Fi kwalunkwe każ, l-eżistenza ta' trasferiment tiskatta l-applikazzjoni tal-Kapitolu V tal-GDPR.
76. It-tieni, peress li l-mistoqsija 1.2 tirreferi għal sitwazzjoni fejn (sotto)proċessur iwettaq trasferiment inizjali jew ulterjuri lil (sotto)proċessur ieħor, il-kontrollur mhuwiex l-esportatur tad-*data*; pjuttost, l-esportatur tad-*data* huwa proċessur, li jittrasferixxi d-*data* personali lil proċessur ieħor tul il-katina f'isem il-kontrollur, u mhux lil kontrollur separat. Dan jeskludi, għalhekk, *data* personali ttrasferiti lil kontrolluri separati inklużi tribunali, qراطي jew awtoritajiet amministrattivi ta' pajjiżi terzi. Għaldaqstant, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 48 tal-GDPR ma taqax fl-ambitu ta' dawn il-mistoqsijiet.
77. It-tielet, l-EDPB josserva li l-mistoqsija 1.2 tirreferi għal trasferimenti li jseħħu tul il-katina ta' pproċessar f'konformità mal-istruzzjonijiet dokumentati tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR. Ta' min jenfazizza li huwa f'idejn il-kontrollur li jiddeċiedi jekk trasferiment ta' *data* personali barra miż-ŻEE huwiex possibbli bħala parti mill-attivitajiet ta' pproċessar fdati lill-proċessuri jew is-(sotto)proċessuri. Il-proċessur għandu joqgħod lura milli jwettaq kwalunkwe trasferiment inizjali jew ulterjuri hliet fuq struzzjonijiet mingħand il-kontrollur⁶⁴. L-istruzzjonijiet dokumentati tal-kontrollur fir-rigward ta' trasferimenti inizjali jew ulterjuri ta' *data* personali għandhom jiġu ttrasferiti tul il-katina ta' pproċessar⁶⁵.
78. Ir-raba', l-EDPB jikkjarifika li l-kunċett ta' riskju msemmi fil-mistoqsija 1.3 għandu jinftiehem bħala r-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data* li d-*data* personali tagħhom tiġi pproċessata, skont it-tifsira tal-Premessi 75 u 76 tal-GDPR (kif imsemmi fil-paragrafu 35 hawn fuq).

Ir-responsabbiltà tal-kontrollur teżisti anki jekk il-proċessuri (jew is-sotto-proċessuri) iwettqu t-trasferimenti inizjali jew ulterjuri

79. Fir-rigward il-mertu tat-Talba, l-EDPB diġà speċifika li "(...) se jkun hemm sitwazzjoni ta' trasferiment fejn proċessur (jew skont l-Artikolu 3(1) jew skont l-Artikolu 3(2) għal ipproċessar partikolari (...))

⁶¹ Linji Gwida 05/2021 tal-EDPB dwar l-Interazzjoni bejn l-applikazzjoni tal-Artikolu 3 u d-dispożizzjonijiet dwar it-trasferimenti internazzjonali skont il-Kapitolu V tal-GDPR, verżjoni 2.0, adottati fl-14 ta' Frar 2023 fejn il-paragrafu 9 jistabbilixxi t-tliet kriterji kumulattivi biex operazzjoni ta' pproċessar tikkwalifika bħala trasferiment u b'mod aktar ġenerali t-Taqsima 2 tagħti dettalji dwar dawn il-kriterji.

⁶² Linji Gwida tal-EDPB 05/2021 (interazzjoni), il-paragrafu 12 li jirreferi għal-Linji Gwida tal-EDPB 3/2018 dwar il-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-GDPR, il-verżjoni 2.1, adottati fit-12 ta' Novembru 2019 (bir-rettifika datata s-7 ta' Jannar 2020), paġna 5 u Taqsimiet 1–3. Jekk joqgħbok ara b'mod partikolari "d) Proċessur mhux stabbilit fl-Unjoni" fit-Taqsima 2.

⁶³ Linji Gwida 05/2021 tal-EDPB (interazzjoni), paragrafu 16.

⁶⁴ Artikolu 29 tal-GDPR. Kif imfakkar mill-EDPB, "Il-kuntratt għandu jispeċifika r-rekwiżiti għal trasferimenti lejn pajjiżi terzi jew organizzazzjonijiet internazzjonali, b'kunsiderazzjoni għad-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu V tal-GDPR" (Linji Gwida tal-EDPB 07/2020, paragrafu 119). Pereżempju, il-kontrollur jista' jagħzel li jipprojbixxi trasferimenti jew li jippermettathom biss lejn pajjiżi speċifiċi.

⁶⁵ Artikolu 28 (4) tal-GDPR.

*jibgħat data lil proċessur ieħor jew saħansitra lil kontrollur f'pajjiż terz kif ordnat mill-kontrollur tiegħu. F'dawn il-każijiet, il-proċessur jaġixxi bħala esportatur tad-data f'isem il-kontrollur u jrid jiżgura li d-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu V jiġu rrispettati għat-trasferiment inkwistjoni skont l-istruzzjonijiet tal-kontrollur, inkluż li tintuża għodda ta' trasferiment xierqa. Meta jiġi kkunsidrat li t-trasferiment huwa attività ta' proċessar imwettqa f'isem il-kontrollur, **il-kontrollur huwa responsabbli wkoll u jista' jkun responsabbli skont il-Kapitolu V, u għandu jiżgura wkoll li l-proċessur jipprevedi garanziji suffiċjenti skont l-Artikolu 28**.*"⁶⁶

80. Fi kliem ieħor, f'każ ta' trasferiment, anki jekk ma jitwettaqx direttament mill-kontrollur, iżda pjuttost minn proċessur f'isem il-kontrollur, il-kontrollur xorta jkun soġġett għal dmirijiet li ġejjin kemm mill-Artikolu 44 tal-GDPR kif ukoll mill-Artikolu 28(1) tal-GDPR^{67 68}.

Ir-responsabbiltà li tirriżulta mill-Artikolu 44 tal-GDPR

81. L-obbligi tal-Artikolu 44 tal-GDPR⁶⁹ jiġu indirizzati kemm lill-proċessuri (fil-kuntest tal-Opinjoni, li jaġixxu bħala esportaturi tad-data) kif ukoll lill-kontrolluri⁷⁰. Il-proċessuri u l-kontrolluri għalhekk għandhom it-tnejn li huma jiżguraw li l-livell ta' protezzjoni tad-data personali ma jiġix imminat mit-trasferiment inizjali jew ulterjuri, irrispettivament mir-raġuni li taħtha jseħħ it-trasferiment⁷¹. Pereżempju, kemm il-kontrollur kif ukoll il-proċessur jibqgħu, fil-prinċipju, responsabbli skont il-Kapitolu V tal-GDPR għal trasferiment inizjali jew ulterjuri illegali⁷² u għalhekk jistgħu jinżammu responsabbli kemm kif ukoll individwalment f'każ ta' ksur.

Ir-responsabbiltà li tirriżulta mill-Artikolu 28(1) tal-GDPR

82. Skont il-prinċipju ta' responsabbiltà, il-kontrolluri huma meħtieġa jieħdu "passi xierqa" biex jipprevjenu kwalunkwe ksur tar-regoli stabbiliti fil-GDPR sabiex jiżguraw id-dritt għall-protezzjoni tad-data⁷³ u dan jinkludi l-prevenzjoni tal-ksur tal-Kapitolu V tal-GDPR. Din ir-responsabbiltà tapplika qabel ma jibda t-trasferiment, u sakemm id-data personali ttrasferita tiġi proċessata fil-pajjiż terz.
83. Kif spjegat hawn fuq fil-paragrafi 47-48, l-obbligu tal-kontrollur li jivverifika jekk is-(sotto)proċessuri jipprezentawx garanziji suffiċjenti biex jimplimentaw il-miżuri ddeterminati mill-kontrollur skont l-

⁶⁶ Linji Gwida 05/2021 tal-EDPB (interazzjoni), paragrafu 19, enfasi miżjuda b'tipa grassa.

⁶⁷ Huwa rilevanti wkoll li jiġi indikat li l-Artikolu 28(1) tal-GDPR jirreferi għall-issodisfar tar-rekwiżiti tal-GDPR, u għalhekk, għandu jiġi interpretat bħala li jinkludi dispożizzjonijiet tal-Kapitolu V relatati mat-trasferimenti inizjali jew ulterjuri ta' data personali lejn pajjiżi terzi. Dan ikopri kemm it-trasferimenti inizjali kif ukoll dawk ulterjuri, ara l-Artikolu 44 tal-GDPR.

⁶⁸ Għall-fini ta' din it-taqsimha tal-Opinjoni, id-dmirijiet li jirriżultaw mill-Artikolu 44 u l-Artikolu 28(1) tal-GDPR huma indirizzati, filwaqt li jiġi speċifikat li l-kontrollur għadu soġġett għall-obbligi kollha applikabbli għall-kontrolluri skont il-GDPR.

⁶⁹ Artikolu 44 tal-GDPR jirreferi għad-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu V tal-GDPR.

⁷⁰ Artikolu 44 tal-GDPR jindirizza kemm "il-kontrollur u l-proċessur" għall-konformità mal-Kapitolu V; ara wkoll il-premessa 101. Għal dik ir-raġuni, ir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB dwar miżuri li jissupplimentaw l-għodod ta' trasferiment biex tiġi żgurata l-konformità mal-livell ta' protezzjoni tad-data personali tal-UE, verżjoni 2.0, adottati fit-18 ta' Ġunju 2021 ((minn hawn 'il quddiem "ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020") japplikaw għall-"esportaturi tad-data" (kemm jekk ikunu kontrolluri kif ukoll jekk ikunu (sotto)proċessuri li jipproċessaw data personali).

⁷¹ Sentenza tal-QGUE tas-16 ta' Lulju 2020, *Data Protection Commissioner v Facebook Ireland Ltd, Maximilian Schrems*, (minn hawn 'il quddiem, "sentenza tal-QGUE Schrems II"), Kawża C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559, paragrafu 92.

⁷² Il-kontrollur jista' jitlob lura mingħand il-proċessur tiegħu kumpens li jikkorrispondi għall-parti tar-responsabbiltà tiegħu, dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti skont l-Artikolu 82(5) tal-GDPR.

⁷³ Jekk jogħġbok ara t-taqsimha ta' hawn fuq dwar l-Artikoli 5(2) u 24(1) flimkien mal-Artikolu 28(1) tal-GDPR.

Artikolu 28(1) tal-GDPR⁷⁴ għandu japplika irrispettivament mir-riskju għad-drittijiet u l-libertajiet tas-suġġetti tad-*data*. Madankollu, il-*portata* ta' tali verifika fil-prattika se tvarja skont in-natura tal-miżuri organizzazzjonali u tekniċi ddeterminati mill-kontrollur abbażi, fost kriterji oħra, tar-riskju assoċjat mal-ipproċessar⁷⁵. F'dan ir-rigward, l-eżistenza ta' trasferiment inizjali jew ulterjuri lejn pajjiżi terzi tul il-katina ta' pproċessar tista' żżid ir-riskji li jirriżultaw mill-ipproċessar u, għalhekk, għandha impatt fuq il-miżuri "xierqa" ddeterminati mill-kontrollur⁷⁶.

84. Fuq talba, il-kontrollur - assistit mill-proċessur u s-sottoproċessuri għandu jkun jista' juri lill-awtorità superviżorja kompetenti l-konformità tiegħu mar-rekwiżiti tal-Artikolu 28(1) tal-GDPR. Id-dokumentazzjoni xierqa tista' tkun ibbażata - fost l-oħrajn - fuq l-informazzjoni riċevuta mill-proċessuri fil-kuntest tal-involvement ta' (sotto)proċessuri⁷⁷ (ara l-paragrafi 54-56), iżda wkoll bl-assistenza tal-proċessuri tagħhom, f'konformità mal-Artikolu 28(3)(h) tal-GDPR (ara l-paragrafi 51-52).
85. Il-kontrollur jeħtieġ ukoll l-informazzjoni rilevanti kollha biex jidher l-istruzzjonijiet meħtieġa għat-trasferiment tad-*data* personali lill-pajjiżi terzi rispettivi u biex ikun jista' jikkonforma mal-prinċipju ta' responsabbiltà fl-Artikolu 5(2) u l-Artikolu 24 tal-GDPR, u mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 28(1), l-Artikolu 32 u l-Kapitolu V tal-GDPR⁷⁸. Il-kontrollur jista' joġġezzjona jew ma jawtorizzax l-involvement ta' proċessur addizzjonali meta dan ikun jinvolvi trasferiment ta' *data* personali mill-proċessur inizjali (bħala esportatur) lill-proċessur addizzjonali previst (bħala importatur) fuq il-bażi tal-informazzjoni riċevuta.
86. F'konformità mal-paragrafu 58 hawn fuq, il-kontrollur fl-aħħar mill-aħħar huwa responsabbli għal kwalunkwe ksur tal-Artikolu 28(1) tal-GDPR fir-rigward tal-użu ta' (sotto)proċessuri, u jista' jinżamm responsabbli għalih. L-EDPB jenfasizza li d-diffikultajiet prattiċi invokati mill-kontrolluri dwar il-kontroll fuq l-involvement tas-sottoproċessuri mill-proċessur tagħhom – li jistgħu jagħmluha diffiċli għalihom li jivverifikaw il-“garanziji suffiċjenti”, speċjalment fir-rigward tat-trasferimenti lejn pajjiżi terzi – ma jeżonerawx lill-kontrollur mir-responsabbiltajiet tiegħu fl-ipproċessar⁷⁹.

⁷⁴ Sabiex jiġi evitat dubju, għandu jiġi kkjarifikat li l-“miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa” msemmija fl-Artikoli 24(1) u 28(1) tal-GDPR ma għandhomx jiġu konfużi mal-“miżuri supplimentari”, imsemmija fir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB (il-paragrafu 50: “*Miżuri supplimentari*” huma, skont id-definizzjoni, *supplimentari għas-salvagwardji li l-ghodda ta' trasferiment tal-Artikolu 46 tal-GDPR diġà tippovdi u għal kwalunkwe rekwiżit ta' sigurtà applikabbli ieħor (eż. miżuri tekniċi ta' sigurtà) stabbilit fil-GDPR*”, b'referenza għall-premessa 109 tal-GDPR u s-sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 133).

⁷⁵ Jekk jogħġbok ara d-definizzjoni ta' riskju, kif spjegat fil-paragrafi 35 u 78.

⁷⁶ Il-premessa 116 tal-GDPR tipprevedi: “*Meta d-data personali tiġi trasferita b'mod transkonfinali barra mill-Unjoni, hija tista' tpoġġi f'riskju akbar il-hila tal-persuni fiżiċi li jeżerċitaw id-drittijiet ta' protezzjoni tad-data b'mod partikolari sabiex jipproteġu lilhom infushom mill-użu jew l-iżvelar illegali ta' dik l-informazzjoni.*”

⁷⁷ Ara wkoll il-Klawżola 9(a) tal-Modulu Tlieta (minn proċessur lil proċessur) tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali KE u l-Anness III tagħha; ara wkoll il-Klawżola 9(a) tal-Modulu Tnejn (minn kontrollur lil proċessur); u l-Klawżola 7.7(a) tal-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur KE u l-Anness IV tagħha “*Lista ta' sottoproċessuri*”. Kemm l-Anness II għall-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE kif ukoll l-Anness IV għall-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE għandhom jimtlew bl-informazzjoni li ġejja dwar is-sottoproċessuri f'każ ta' awtorizzazzjoni speċifika mill-kontrollur: l-isem, l-indirizz, l-isem, il-pożizzjoni u d-dettalji ta' kuntatt tal-persuna ta' kuntatt u deskrizzjoni tal-ipproċessar. Barra minn hekk, l-Anness I għall-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, Taqsima B “*Deskrizzjoni tat-trasferiment*” tinkludi “*Għal trasferimenti lil (sotto)proċessuri, speċifika wkoll is-suġġett, in-natura u t-tul tal-ipproċessar*”. Bl-istess mod, l-Anness II għall-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur jinkludi “*Għall-ipproċessar minn (sotto)proċessuri, speċifika wkoll is-suġġett, in-natura u t-tul tal-ipproċessar*”.

⁷⁸ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 152, nota 69 f'qiegħ il-paġna.

⁷⁹ Rapport CEF dwar is-Servizzi tal-Cloud, p. 16.

87. Eżempji mhux eżawrjenti tad-dokumentazzjoni li l-kontrollur għandu jivvaluta u jkun jista' juri lill-awtorità supervizzorja kompetenti - l-immappjar tat-trasferiment, ir-raġuni għat-trasferiment użat, u fejn applikabbli, “valutazzjoni tal-impatt tat-trasferiment” u miżuri supplimentari - huma deskritti hawn taħt.

L-immappjar tat-trasferiment:

88. Bħala l-ewwel pass, meta d-*data* personali tiġi ttrasferita lil pajjiżi terzi b'rabta mal-użu ta' (sotto)proċessuri, il-kontrollur għandu jivvaluta u jkun jista' juri d-dokumentazzjoni relatata mal-immappjar tat-trasferiment⁸⁰. Il-kontrollur għandu jiżgura li jitwettaq immappjar tat-trasferiment mill-esportatur (li jipproċessa *data* personali f'ismu), li jistabbilixxi liema *data* personali tiġi ttrasferita (inkluż aċċess mill-bogħod), fejn, u għal liema finijiet⁸¹. Il-kontrollur jista' jiddependi fuq tali mmappjar u jekk ikun meħtieġ jibni fuqu. Pereżempju, fejn l-immappjar riċevut mill-kontrollur jidher mhux komplut⁸², mhux preċiż jew iqajjem dubji, il-kontrollur għandu jitlob informazzjoni addizzjonali, jivverifika l-informazzjoni u jikkompletaha/jikkoreġiha jekk ikun meħtieġ.
89. Il-kontrollur għandu jirċievi din l-informazzjoni⁸³ qabel ma jiġi involut proċessur addizzjonali. Ta' min ifakkar ukoll li l-kontrollur huwa soġġett għal rekwiżiti speċifiċi ta' trasparenza fir-rigward tat-trasferimenti lejn pajjiżi terzi skont l-Artikoli 13(1)(f), 14(1)(f), 15(1)(c) u l-Artikolu 15(2) tal-GDPR u r-rekwiżit li jinżammu rekords tal-attivitajiet ta' pproċessar skont l-Artikolu 30(1)(d) u (e) tal-GDPR. Sabiex jissodisfa dawn ir-rekwiżiti, il-kontrollur għandu jkun jaf fejn jinsabu s-sottoproċessuri u fejn isiru t-trasferimenti – inkluż l-aċċess mill-bogħod⁸⁴.

Ir-raġuni għat-trasferiment użat, u fejn applikabbli, il-“valutazzjoni tal-impatt tat-trasferiment” u l-miżuri supplimentari:

90. Il-kontrollur għandu jivvaluta u jkun jista' juri dokumentazzjoni relatata mar-raġuni għat-trasferiment li fuqha jiddependi⁸⁵ l-esportatur f'konformità mal-istruzzjonijiet tal-kontrollur⁸⁶. Dan ifisser li l-kontrollur għandu jirċievi din l-informazzjoni mingħand il-(sotto)proċessuri/esportaturi qabel ma jsiru t-trasferimenti. F'dan il-kuntest, l-EDPB fakkar li l-kontrollur huwa soġġett għal rekwiżiti speċifiċi ta' trasparenza fir-rigward tal-“eżistenza jew in-nuqqas ta' deċiżjoni ta' adegwatezza” skont l-Artikolu 45 tal-GDPR jew “salvagwardji xierqa” pprovduti f'konformità mal-Artikolu 46 tal-GDPR (l-Artikoli 13(1)(f), 14(1)(f) u l-Artikolu 15(2) tal-GDPR⁸⁷).

⁸⁰ “Immappjar” tirreferi għall-ewwel pass (l-hekk imsejjaħ “Kun af it-trasferiment tiegħek”) tar-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, Taqsima 2.1 “L-Ewwel Pass: Kun af it-trasferimenti tiegħek”. Dan l-ewwel pass japplika irrispettivament mir-raġuni għat-trasferiment.

⁸¹ Għandu jiġi speċifikat li l-għanijiet jiġu ddeterminati mill-kontrollur, flimkien mal-“mezzi essenzjali” tal-ipproċessar (ara l-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 40).

⁸² Eż., jekk l-immappjar ma jispeċifikax il-post tas-sottoproċessuri, jew jekk it-trasferimenti fil-forma ta' aċċess mill-bogħod ma jissemmewx fl-immappjar waqt li jkunu qed isehħu.

⁸³ Kif spjegat hawn fuq fil-paragrafi 54-56.

⁸⁴ Tali mmappjar huwa meħtieġ ukoll meta l-partijiet ikunu qed jimlew l-annessi rilevanti tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE u l-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE (jekk jogħġbok ara n-nota 80 f'qiegħ il-paġna hawn fuq).

Ir-rakkomandazzjonijiet⁸⁵ tal-EDPB 01/2020, Taqsima 2.2. “It-Tieni Pass: Identifika l-għodod ta' trasferiment li qed tistrieħ fuqhom

⁸⁶ Artikolu 28(3) (a) tal-GDPR.

⁸⁷ Linji Gwida 01/2022 tal-EDPB (dritt ta' aċċess), paragrafu 122.

91. Fir-rigward tal-portata tad-dmir tal-kontrollur li jivvaluta din id-dokumentazzjoni, dan jiddependi mit-tip ta' raġuni użata għat-trasferiment inizjali jew ulterjuri mill-proċessuri (sotto)proċessuri (bħala esportatur tad-*data*)⁸⁸:
92. It-trasferimenti jistgħu jsiru abbażi ta' **deċiżjoni ta' adegwatezza** jekk skont l-Artikolu 45 tal-GDPR, il-Kummissjoni tkun iddeċidiet li pajjiż terz, territorju jew settur speċifikat wieħed jew aktar f'dak il-pajjiż terz, jew li organizzazzjoni internazzjonali tiżgura livell adegwat ta' protezzjoni. Sabiex jiġi vvalutat jekk il-livell ta' protezzjoni huwiex adegwat, il-Kummissjoni tqis – fost kriterji oħrajn – ir-regoli għat-trasferiment ulterjuri ta' *data* personali lejn pajjiż terz ieħor jew organizzazzjoni internazzjonali li huma rrispettati f'dak il-pajjiż jew organizzazzjoni internazzjonali, ġurisprudenza, kif ukoll drittijiet effettivi u infurzabbli tas-sugġett tad-*data* u rimedju amministrattiv u ġudizzjarju effettiv għas-sugġetti tad-*data* li d-*data* personali tagħhom qiegħda tiġi ttrasferita⁸⁹.
93. F'dan l-isfond, fejn trasferiment jitwettaq minn (sotto)proċessur (f'isem il-kontrollur) abbażi ta' deċiżjoni ta' adegwatezza skont l-Artikolu 45 tal-GDPR, il-grad ta' verifika meħtieġ mill-kontrollur skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR li s-(sotto)proċessur tiegħu jippreżenta garanziji suffiċjenti fir-rigward tal-konformità mal-Kapitolu V tal-GDPR għandu jkopri l-elementi li ġejjin:
- jekk id-deċiżjoni ta' adegwatezza hijiex fis-seħħ⁹⁰,
 - u jekk it-trasferimenti mwettqa f'isem il-kontrollur jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni ta' tali deċiżjoni (eż. kategoriji fil-kamp ta' applikazzjoni ta' *data* personali jew setturi)⁹¹.
94. Meta d-*data* personali ttrasferita minn (sotto)proċessur (f'isem il-kontrollur) abbażi ta' deċiżjoni ta' adegwatezza tkun soġġetta għal **trasferiment ulterjuri** minn dan il-pajjiż terz, il-livell ta' protezzjoni tal-persuni fiżiċi ggarantit mill-GDPR għal tali trasferiment ulterjuri ma għandux ukoll jiġi mminat⁹². F'dan ir-rigward, skont l-Artikolu 45(2)(a) tal-GDPR, kwalunkwe deċiżjoni ta' adegwatezza maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea tkopri, fost l-oħrajn, ir-regoli tal-pajjiżi terzi li jirregolaw it-trasferimenti ulterjuri. Għalhekk, skont l-Artikolu 44 tal-GDPR, il-kontrollur ma għandux għalfejn jiċċekkja dawn ir-rekwiżiti waħdu.

⁸⁸F'konformità mal-istruzzjonijiet dokumentati tal-kontrollur fir-rigward tat-trasferimenti ta' *data* personali tul il-katina ta' pproċessar.

⁸⁹ Ara l-Artikolu 45 tal-GDPR u l-Adegwatezza Referenzjali tad-WP29, Adottati fit-28 ta' Novembru 2017, WP 254, approvati mill-EDPB fil-25 ta' Mejju 2018, paġna 7: *"Trasferimenti ulterjuri tad-data personali mir-riċevitur inizjali tat-trasferiment oriġinali tad-data għandhom ikunu permessi biss f'każijiet fejn ir-riċevitur ulterjuri (jiġifieri r-riċipjent tat-trasferiment ulterjuri) ikun soġġett ukoll għal regoli (inklużi regoli kuntrattwali) li joffru livell adegwat ta' protezzjoni u b'mod li jsegwu l-istruzzjonijiet rilevanti meta d-data tkun qed tiġi pproċessata f'isem il-kontrollur tad-data. Il-livell ta' protezzjoni tal-persuni fiżiċi li d-data tagħhom tiġi ttrasferita m'għandux jiġi pperikolat mit-trasferiment ulterjuri. Ir-riċevitur inizjali tad-data li tiġi ttrasferita mill-UE għandu jkollu r-responsabbiltà li jiżgura li jingħataw salvagwardji xierqa għal trasferimenti ulterjuri tad-data fin-nuqqas ta' deċiżjoni dwar l-adeqwatezza. Dawn it-trasferimenti ulterjuri tad-data għandhom isiru biss għal skopijiet limitati u speċifikati u sakemm ikun hemm raġuni legali għal dak l-ipproċessar."*

⁹⁰ Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, paragrafu 19: *"Jekk inti [l-esportatur tad-data] tittrasferixxi data personali lil pajjiżi terzi, reġjuni jew setturi koperti minn deċiżjoni ta' adegwatezza tal-Kummissjoni (sa fejn applikabbli), m'għandekx bżonn tiegħu aktar passi kif deskritt f'dawn ir-rakkomandazzjonijiet. Madankollu, inti xorta trid tissorvelja jekk id-deċiżjonijiet ta' adegwatezza rilevanti għat-trasferimenti tiegħek jiġux revokati jew invalidati."*

⁹¹ Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, paragrafu 19.

⁹² Ara l-Artikolu 44 tal-GDPR: *"ikun hemm konformità mal-kundizzjonijiet stipulati f'dan il-Kapitolu (...), inkluż għal trasferimenti ulterjuri mill-pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali lejn pajjiż terz ieħor jew lejn organizzazzjoni internazzjonali oħra"*.

95. F'termini tal-obbligu tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR, dan ifisser li l-kontrollur għandu jiżgura li s-(sotto)proċessur jipprovdi “garanziji suffiċjenti” anke fir-rigward ta’ trasferimenti ulterjuri mwettqa minn (sotto)proċessur minn pajjiż adegwat.
96. Fin-nuqqas ta’ deċiżjoni ta’ adegwatezza, it-trasferimenti jistgħu jsiru soġġetti għall-forniment ta’ **“salvagwardji xierqa”** f’konformità mal-**Artikolu 46 tal-GDPR**. F’dan il-każ, il-kontrollur għandu jivvaluta s-salvagwardji xierqa stabbiliti u jkun attent dwar kwalunkwe leġislazzjoni problematika li tista’ tipprevjeni lis-sottoproċessur milli jikkonforma mal-obbligi stabbiliti fil-kuntratt tiegħu mal-proċessur inizjali⁹³. B’mod aktar speċifiku, il-kontrollur għandu jiżgura li titwettaq tali “valutazzjoni tal-impatt tat-trasferiment”⁹⁴, f’konformità mal-ġurisprudenza⁹⁵, u kif spjegat fir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB. Id-dokumentazzjoni relatata mas-salvagwardji xierqa stabbiliti, il-“valutazzjoni tal-impatt tat-trasferiment” u l-miżuri supplimentari possibbli għandhom jiġu prodotti mill-proċessur/l-esportatur⁹⁶ (fejn xieraq f’kollaborazzjoni mal-proċessur/importatur⁹⁷). Il-kontrollur jista’ jiddependi fuq il-valutazzjoni mhejjija mis-(sotto)proċessur u, jekk ikun meħtieġ, jibni fuqha. Pereżempju, meta l-valutazzjoni riċevuta mill-kontrollur tidher mhux kompluta, mhux preċiża jew tqajjem dubji, il-kontrollur għandu jitlob informazzjoni addizzjonali, jivverifika l-informazzjoni u jikkompletaha/jikkoreġiha jekk ikun meħtieġ, filwaqt li jżomm f’moħħu li l-valutazzjoni għandha tkun konformi mar-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB u l-passi stabbiliti fihom⁹⁸. Dan jinkludi l-identifikazzjoni ta’ liġijiet u prattiki rilevanti fid-dawl ta’-ċirkostanzi kollha tat-trasferiment⁹⁹ u l-identifikazzjoni ta’ miżuri supplimentari xierqa jekk ikun meħtieġ¹⁰⁰. F’dan ir-rigward, il-kontrollur għandu jagħti attenzjoni partikolari jekk l-esportatur tad-*data*, jiġifieri l-proċessur jew is-sottoproċessur, ivvaluta jekk hemmx xi haġa fil-liġi u/jew fil-prattiki fil-pajjiż terz li tista’ taffettwa l-effettività tas-salvagwardji xierqa tal-art għat-trasferiment li l-esportatur qed jiddependi minnu¹⁰¹,

⁹³ F’dak ir-rigward, ara s-sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafi 132 u 133, fejn in-natura kuntrattwali tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti internazzjonali tal-KE hija enfasizzata mill-QĠUE.

⁹⁴ Din il-valutazzjoni hija spjegata f’aktar dettall fir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB, it-Tielet Pass intitolat “Ivvaluta jekk l-għodda tat-trasferiment tal-Artikolu 46 tal-GDPR li qed tistrieħ fuqha hijiex effettiva fid-dawl ta’-ċirkostanzi kollha tat-trasferiment”.

⁹⁵ Sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 134.

Ir-rakkomandazzjonijiet 1/2022⁹⁶ tal-EDPB dwar l-Applikazzjoni għall-Approvazzjoni u dwar l-elementi u l-prinċipji li għandhom jinstabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Kontrollur (l-Artikolu 47 tal-GDPR), adottati fl-20 ta’ Ġunju 2023, verżjoni 2.1, paragrafu 10: “(...) *hija, pereżempju, ir-responsabbiltà ta’ kull esportatur tad-data li jivvaluta, għal kull trasferiment, fuq bażi ta’ każ b’każ, jekk hemmx il-htieġa li jiġu implimentati miżuri supplimentari sabiex jiġi previst livell ta’ protezzjoni essenzjalment ekwivalenti għal dak ipprovdut mill-GDPR.*”

⁹⁷ Fis-sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 134, il-QĠUE osservat li tali eżerċizzju ta’ verifika jista’ jsir f’kollaborazzjoni mal-importatur fejn xieraq. Ara wkoll ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, Taqsima 4.

⁹⁸ Jekk jogħġbok ara b’mod partikolari “It-Tielet Pass: Ivvaluta jekk l-għodda tat-trasferiment tal-Artikolu 46 tal-GDPR li qed tistrieħ fuqha hijiex effettiva fid-dawl ta’-ċirkostanzi kollha tat-trasferiment”, “Ir-Raba’ Pass: Adotta miżuri supplimentari”, u “Is-Sitt Pass: Evalwazzjoni mill-ġdid f’intervalli xierqa”, kif spjegat fir-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 tal-EDPB.

⁹⁹ Sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 126. Ara wkoll ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, Taqsima 2.3. “It-Tielet Pass: Ivvaluta jekk l-għodda tat-trasferiment tal-Artikolu 46 tal-GDPR li qed tistrieħ fuqha hijiex effettiva fid-dawl ta’-ċirkostanzi kollha tat-trasferiment” u b’mod partikolari l-paragrafu 33. Fis-sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 134, il-QĠUE osservat li tali eżerċizzju ta’ verifika jista’ jsir f’kollaborazzjoni mal-importatur fejn xieraq (ara wkoll ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, paragrafu 30).

¹⁰⁰ Abbażi tal-ġurisprudenza, huwa qabel kolloxx dan il-kontrollur jew il-proċessur tiegħu li għandhom jivverifikaw, każ b’każ, u, jekk ikun il-każ, b’kollaborazzjoni mar-riċevitur tat-trasferiment, jekk id-dritt tal-pajjiż terz ta’ destinazzjoni jiżgurax protezzjoni adegwata, fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni, tad-*data* personali ttrasferita fuq il-bażi ta’ klawżoli standard ta’ protezzjoni tad-*data*, billi jipprovdu, jekk ikun meħtieġ, salvagwardji supplimentari għal dawk offruti permezz ta’ dawn il-klawżoli. (Sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafu 134). Ara wkoll ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, Taqsima 2.4., “Ir-Raba’ Pass: Adotta miżuri supplimentari”.

¹⁰¹ Ara r-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, Taqsima 2.3 (“It-Tielet Pass”).

b'mod partikolari minħabba l-leġislazzjoni u l-prattiki li jirregolaw l-aċċess għad-*data* personali ttrasferita mill-awtoritajiet pubbliċi tal-pajjiż terz¹⁰².

97. Barra minn hekk u b'mod simili għat-trasferimenti bbażati fuq deċiżjoni ta' adegwatezza (l-Artikolu 45 tal-GDPR, ara hawn fuq fil-paragrafi 94 u 95), fejn id-*data* personali tiġi ttrasferita minn (sotto)proċessur abbażi ta' salvagwardji xierqa skont l-Artikolu 46 tal-GDPR, l-obbligu tal-kontrollur skont l-Artikolu 28(1) tal-GDPR ikopri wkoll sabiex jissodisfa lilu nnifsu li s-(sotto)proċessur jippreżenta garanziji suffiċjenti fir-rigward ta' **trasferimenti ulterjuri**. Salvagwardji xierqa skont l-Artikolu 46 tal-GDPR normalment jinkludu dispożizzjonijiet li jstabbilixxu regoli li se jirregolaw kwalunkwe trasferiment ulterjuri¹⁰³. Dan ifisser li l-kontrolluri ma jkollhomx għalfejn jivverifikaw jekk dawk ir-regoli bħala tali humiex konformi mar-rekwiżiti tal-Kapitolu V tal-GDPR. Madankollu, il-kontrolluri għandhom ikunu jistgħu juru dokumentazzjoni relatata ma' tali trasferimenti ulterjuri. Dan ifisser li l-kontrollur għandu jirċievi din l-informazzjoni mingħand is-(sotto)proċessuri/l-esportaturi, li turi li l-importaturi fil-fatt jikkonformaw mar-rekwiżiti għal trasferimenti ulterjuri kif stabbilit fl-istrument ta' salvagwardji xieraq.

2.3 Dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR (mistoqsija 2)

98. Sabiex tiġi żgurata allokkazzjoni trasparenti tar-responsabbiltajiet u l-obbligazzjonijiet kemm internament (bejn il-kontrolluri u l-proċessuri) kif ukoll esternament lejn is-sugġetti tad-*data* u r-regolaturi, skont l-Artikolu 28(3) tal-GDPR, kwalunkwe pproċessar ta' *data* personali minn proċessur irid ikun irregolat minn kuntratt jew att legali ieħor skont il-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru bejn il-kontrollur¹⁰⁴ u l-proċessur. F'konformità mal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR, il-kuntratt għandu jistipula, b'mod partikolari, li l-proċessur *"jipproċessa d-data personali fil-każ biss ta' istruzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur, inkluż fir-rigward tat-trasferimenti tad-data personali lil pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali, ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih"*. Din id-dispożizzjoni tipprevedi wkoll li *"f'dak il-każ, il-proċessur għandu jinforma lill-kontrollur b'dak ir-rekwiżit legali qabel l-ipproċessar, ħlief jekk dik il-liġi tipprojbixxi dik l-informazzjoni għal raġunijiet importanti ta' interess pubbliku"*.
99. It-talba tirreferi għall-eżistenza ta' kuntratti li jinkludu impenn li d-*data* personali tiġi pproċessata biss fuq struzzjoni tal-kontrollur *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv"* (filwaqt li titħalla barra r-referenza għal-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru). F'dan ir-rigward, ġew riferuti bosta mistoqsijiet lill-EDPB, indirizzati flimkien fit-taqsima ta' hawn taħt:

2 Kuntratt jew att legali ieħor taħt il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru skont l-Artikolu 28(3) tal-GDPR irid ikun fih l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 28(3)(a) *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih"* (jew *verbatim* jew f'termini simili ħafna) sabiex ikun konformi mal-GDPR?

2a Jekk it-twegiba għall-mistoqsija 2 hija le, fejn kuntratt jew att legali ieħor taħt il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru jwessa' l-eċċezzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR biex ikopri wkoll il-liġi ta' pajjiż terz (eż. *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv"*), dan fih innifsu huwa ksur tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR?

¹⁰² Ara r-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 01/2020, paragrafu 41 *et seq.*

¹⁰³ Ara pereżempju l-Klawżola 8.7 (Modulu Wieħed), rispettivament 8.8 (Modulu Tnejn u Modulu Tlieta) tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferiment tal-KE (id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2021/914) 4/6/2021.

¹⁰⁴ Minn hawn 'il quddiem, it-terminu **"kuntratt"** se jintuża biex jirreferi għal "kuntratt jew att legali ieħor skont il-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru".

100. Il-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB ifakkru *“l-importanza ta’ negozjar u abbozzar bir-reqqa ta’ ftehimiet ta’ pproċessar ta’ data”* fir-rigward ta’ kwalunkwe rekwiżit legali tal-UE jew tal-Istati Membri li għalih huwa soġġett il-proċessur¹⁰⁵. Fir-rigward tal-kontenut tagħhom, il-Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB josservaw li kuntratt *“bejn il-kontrollur u l-proċessur irid ikun konformi mar-rekwiżiti tal-Artikolu 28 tal-GDPR sabiex jiġi żgurat li l-proċessur jipproċessa data personali f’konformità mal-GDPR. Kwalunkwe ftehim b’hal dan għandu jqis r-responsabbiltajiet speċifiċi tal-kontrolluri u l-proċessuri. Għalkemm l-Artikolu 28 jipprovdi lista ta’ punti li jridu jiġu indirizzati fi kwalunkwe kuntratt li jirregola r-relazzjoni bejn il-kontrolluri u l-proċessuri, iħalli spazju għal negozjati bejn il-partijiet għal dawn il-kuntratti”*.¹⁰⁶ Il-margni ta’ negozjar huwa limitat mir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 28(3) tal-GDPR.

¹⁰⁵ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 121.

¹⁰⁶ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 109.

101. L-ewwel nett, l-impenn mill-proċessur li jipproċessa biss *data* personali dwar struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur huwa element ewlieni tal-kuntratt.
102. Madankollu, kif rikonoxxut mill-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR, il-proċessuri jistgħu jipproċessaw b'mod legali *data* personali - fil-każ biss ta' struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur - sabiex jikkonformaw mal-obbligi legali skont il-liġijiet tal-UE jew tal-Istati Membri (minn hawn 'il quddiem "rekwiżit legali tal-UE/SM"). L-istess dispożizzjoni titlob ukoll impenn mill-proċessur biex jinforma lill-kontrollur - bil-quddiem - fejn japplika rekwiżit legali tal-UE/SM biex jipproċessa/jittrasferixxi *data* personali lil pajjiż terz jew lil organizzazzjoni internazzjonali, sakemm dik il-liġi ma tipprojbixxi tali informazzjoni għal raġunijiet importanti ta' interess pubbliku. Dan l-impenn huwa inkluż b'mod espliċitu b'formulazzjoni simili ħafna għal dak tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR fil-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE¹⁰⁷ u f'bosta Klawżoli Kuntrattwali Standard, b'mod partikolari l-klawżoli kuntrattwali standard adottati mill-awtoritajiet superviżorji Daniżi¹⁰⁸, Sloveni¹⁰⁹ u Litwani¹¹⁰ għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 GDPR.
103. Minbarra impenn biex jiġi pproċessat biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur, l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR fih għalhekk tliet elementi ewlenin: (a) regola li tirregola sitwazzjonijiet fejn rekwiżit legali jobbliga lill-proċessur iwettaq l-ipproċessar ta' *data* personali li ma tkunx ibbażata fuq l-

¹⁰⁷ Ara b'mod partikolari l-Klawżoli 7.1(a) u 7.8(a):

- Klawżola 7.1.a: "*Il-proċessur tad-data għandu jipproċessa d-data personali biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur biss, sakemm ma jkunx meħtieġ jagħmel dan bil-liġi tal-Unjoni jew tal-Istat Membru li għaliha jkun soġġett il-proċessur. F'dan il-każ, il-proċessur għandu jinforma lill-kontrollur dwar dak ir-rekwiżit legali qabel l-ipproċessar, sakemm il-liġi ma tipprojbixxi dan għal raġunijiet importanti ta' interess pubbliku; Jistgħu jingħataw ukoll struzzjonijiet sussegwenti mill-kontrollur matul il-perjodu tal-ipproċessar ta' data personali. Dawn l-istruzzjonijiet għandhom dejjem jiġu dokumentati.*" (enfasi miżjuda). Fl-opinjoni kongunta tagħhom dwar l-abbozz tal-klawżoli kuntrattwali standard tal-KE, l-EDPB u l-EDPS irrakkomandaw li tiġi inkluża l-formulazzjoni shiħa tal-Artikolu 28(3)(a) (u b'hekk tiżdied referenza għad-dmir tal-proċessur li jinforma lill-kontrollur dwar ir-rekwiżit legali) sabiex tissaħħaħ il-konsistenza. EDPB - Opinjoni Kongunta 1/2021 tal-EDPS dwar id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar klawżoli kuntrattwali standard bejn il-kontrolluri u l-proċessuri għall-kwistjonijiet imsemmija fl-Artikolu 28(7) tar-Regolament (UE) 2016/679 u fl-Artikolu 29(7) tar-Regolament (UE) 2018/1725, paragrafu 38. Il-formulazzjoni "*hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih*" kienet diġà preżenti fl-abbozz tal-klawżoli kuntrattwali standard.

- Klawżola 7.8.a: "*Kwalunkwe trasferiment tad-data lejn pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali mill-proċessur għandu jsir biss fuq il-bażi ta' struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur jew sabiex jiġi ssodisfat rekwiżit speċifiku fil-qafas tal-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur huwa soġġett għalih u għandu jseħh f'konformità mal-Kapitolu V tar-Regolament (UE) 2016/679 jew tar-Regolament (UE) 2018/1725.*" Fir-rigward tal-Klawżola 7.8(a), l-EDPB u l-EDPS irrakkomandaw l-inklużjoni ta' referenza għall-possibbiltà li l-proċessur iwettaq trasferimenti bbażati fuq rekwiżit speċifiku skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li għaliha huwa soġġett il-proċessur, li inizjalment ma kienx speċifikat fl-abbozz tal-klawżoli kuntrattwali standard. L-Anness 2 tal-Opinjoni Kongunta 1/2021 tal-EDPB-EDPS, Kummenti għall-Klawżola 7.7(a).

¹⁰⁸ Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-awtorità superviżorja Daniża għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-Klawżoli 4.1 u 8.2. Fl-Opinjoni 14/2019 tal-EDPB dwar l-abbozz ta' Klawżoli Kuntrattwali Standard sottomessi mill-awtorità superviżorja Daniża (l-Artikolu 28(8) tal-GDPR), l-EDPB irrakkomanda li tiġi inkluża l-formulazzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) sabiex tiġi żgurata ċertezza legali.

¹⁰⁹ Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-awtorità superviżorja Slovena għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-klawżoli 3.1 u 7.2.

¹¹⁰ Klawżoli Kuntrattwali Standard tal-awtorità superviżorja Litwana għall-finijiet ta' konformità mal-Artikolu 28 tal-GDPR, b'mod partikolari l-klawżoli 4.1, 22 u 23.

istruzzjonijiet tal-kontrollur, u għalhekk mhijiex f'isem il-kontrollur, (b) il-htieġa li l-proċessur jinforma lill-kontrollur¹¹¹, u (c) ir-referenza għal tali rekwiżit legali li jirriżulta mil-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru.

104. F'dan il-kuntest, l-EDPB ifakkar li, bħala prinċipju ġenerali, il-kuntratti ma jistgħux jipprevalu fuq il-liġi. Dan ifisser li jekk il-klawżola prevista fl-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR ("*hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih*") tiġi inkluża f'kuntratt, din ma tistax tipprevjeni r-rekwiżiti legali milli japplikaw flimkien mar-rekwiżiti kuntrattwali jew, f'xi każijiet, f'kunflitt magħhom. Barra minn hekk, f'konformità mal-prinċipju ġenerali li kuntratt ma joħloqx obbligi lejn partijiet terzi, kuntratt ma jistax jorbot, pereżempju, lill-awtoritajiet pubbliċi ta' Stat Membru jew ta' pajjiż terz¹¹².
105. Il-kuntratti kollha bejn kontrollur u proċessur jeħtieġ li jindirizzaw sitwazzjonijiet fejn il-proċessur jista' jkun meħtieġ mil-leġiżlazzjoni biex jipproċessa *data* personali għajr abbażi tal-istruzzjonijiet tal-kontrollur. Barra minn hekk, l-obbligu tal-proċessur li jinforma lill-kontrollur qabel ma jwettaq ipproċessar li ma jkunx ibbażat fuq l-istruzzjonijiet tiegħu huwa wkoll element ewlieni tal-kuntratt, li jeħtieġ li jiġi inkluż ukoll ¹¹³.
106. Għal *data* personali pproċessata barra miż-ŻEE, ir-referenza għal-liġi tal-UE jew tal-Istat Membru tista' ma tkunx sinifikanti ħafna, minħabba li proċessur barra miż-ŻEE se jkun soġġett biss b'mod eċċezzjonali għar-rekwiżiti legali tal-UE jew tal-Istati Membri. F'dan ir-rigward, l-EDPB josserva li l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, li huma maħsuba biex jissodisfaw, minbarra r-rekwiżiti tal-Artikolu 46(1) u l-Artikolu 46(2)(d) tal-GDPR, ir-rekwiżiti tal-Artikolu 28(3) u (4) tal-GDPR¹¹⁴, ma fihomx formulazzjoni simili għall-klawżola ta' "*hlief*" fl-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR. Madankollu, ir-rekwiżit li d-*data* personali tiġi pproċessata biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur sakemm ma jkunx meħtieġ li jsir dan mil-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru huwa diġà indirizzat indirettament mill-klawżola 8.1 tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE.¹¹⁵ Barra minn hekk, dan ma jfissirx li l-obbligu ta' informazzjoni fl-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR

¹¹¹ L-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR jipprevedi li fejn il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru tirrikjedi li l-proċessur jipproċessa d-*data* personali, mela "*il-proċessur għandu jinforma lill-kontrollur dwar dak ir-rekwiżit legali qabel l-ipproċessar, sakemm dik il-liġi ma tipprobjixxi tali informazzjoni għal raġunijiet importanti ta' interess pubbliku*;".

¹¹² Din hija r-raġuni għaliex l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE jinkludu diversi salvagwardji li jirrikjedu li l-esportatur u l-importatur jivvalutaw ir-rekwiżiti obligatorji tal-leġiżlazzjoni ta' pajjiż terz qabel ma jittrasferixxu d-*data* biex jiżguraw li ma jmorru lil hinn minn dak li huwa meħtieġ f'soċjetà demokratika (Klawżola 14(a) sa (d)), li jirrikjedu li l-importatur jinnotifika lill-esportatur f'każ ta' tibdil u li dan tal-aħħar jaġixxi kif xieraq (Klawżola 14(e) u (f)), u jimponu fuq l-importatur obbligi f'każ ta' aċċess mill-awtoritajiet pubbliċi (Klawżola 15). Ara s-sentenzi tal-QĠUE Schrems II, paragrafi 125 u 141.

¹¹³ Fl-Opinjoni tal-EDPB 18/2021 dwar l-abbozz tal-Klawżoli Kuntrattwali Standard sottomessi mill-awtorità superviżorja Litwana (l-Artikolu 28(8) tal-GDPR), l-EDPB irrakkomanda li jiġi inkluż l-aħħar element tal-Artikolu 28(3)(a) fl-klawżoli kuntrattwali standard (jiġifieri l-obbligu li l-proċessur jinforma lill-kontrollur dwar ir-rekwiżit legali applikabbli), l-Opinjoni tal-EDPB 18/2021, paragrafu 19.

¹¹⁴ Ara l-premessa 9 tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE "*Meta l-ipproċessar jinvolti trasferimenti ta' data minn kontrolluri soġġetti għar-Regolament (UE) 2016/679 lil proċessuri barra mill-kamp ta' applikazzjoni territorjali tiegħu jew minn proċessuri soġġetti għar-Regolament (UE) 2016/679 lil sottoproċessuri barra mill-kamp ta' applikazzjoni territorjali tiegħu, jenħtieġ li l-klawżoli kuntrattwali standard stabbiliti fl-Anness ta' din id-Deċiżjoni jippermettu wkoll li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-Artikolu 28(3) u (4) tar-Regolament (UE) 2016/679.*"

¹¹⁵ Il-Klawżola 8 dwar is-salvagwardji tal-protezzjoni tad-*data* (Modulu Tnejn: Trasferimenti minn kontrollur lil proċessur) tiddikjara fit-taqsimha 8.1 - struzzjonijiet:

"(a) L-importatur tad-*data* għandu jipproċessa d-*data* personali biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-esportatur tad-*data*. L-esportatur tad-*data* jista' jagħti dawn l-istruzzjonijiet tul il-kuntratt kollu.

mhuwiex indirizzat, filwaqt li l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE jinkludu b' mod espliċitu l-ħtieġa li l-importatur tad-*data* jinforma lill-esportatur tad-*data* jekk ma jkunx jista' jsegwi l-istruzzjonijiet tal-kontrollur¹¹⁶. Konsegwentement, l-impenn mill-proċessur li jinforma lill-kontrollur meta japplika rekwiżit legali għall-ipproċessar (kemm jekk jirriżulta mil-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru jew mil-liġi ta' pajjiż terz), jirriżulta mill-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE mingħajr ma tintuża l-formulazzjoni eżatta *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih"* tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR (l-element (c) imsemmi hawn fuq).

107. Dan huwa konformi mal-oġġettiv tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR biex jiġi żgurat li l-kontrollur jiġi infurmat meta l-proċessur ikun meħtieġ bil-liġi li jipproċessa *data* personali għajr fuq l-istruzzjonijiet tal-kontrollur.
108. Fid-dawl tal-analiżi ta' hawn fuq, l-EDPB huwa tal-fehma li l-inklużjoni, f'kuntratt bejn il-kontrollur u l-proċessur¹¹⁷, tal-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih"* (verbatim jew f'termini simili ħafna) hija rakkomandata ħafna, iżda mhux strettament meħtieġa sabiex tkun konformi mal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR. Din il-pożizzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-ħtieġa ta' obbligu kuntrattwali li jinforma lill-kontrollur meta l-proċessur ikun legalment meħtieġ jipproċessa *data* personali għajr fuq l-istruzzjonijiet tal-kontrollur, kif previst mill-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR. Fejn ikun ċar li r-rekwiżiti legali tal-UE jew tal-Istati Membri huma rilevanti għall-ipproċessar, l-użu tal-formulazzjoni tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR jgħin biex tintwera l-konformità.
109. L-EDPB issa jdur dwar jekk kuntratt li jinkludi eċċezzjoni usa' li tkopri wkoll il-liġi ta' pajjiż terz, bħal pereżempju eċċezzjoni għall-impenn li d-*data* personali tiġi pproċessata biss fuq struzzjonijiet

(b) L-importatur tad-data għandu jinforma minnufih lill-esportatur tad-data jekk ma jkunx jista' jsegwi dawk l-istruzzjonijiet."

Bl-istess mod, fil-Modulu Tlieta (Trasferimenti minn proċessur lil proċessur), il-Klawżola 8 dwar is-salvagwardji tal-protezzjoni tad-*data* tiddikjara fit-taqsim 8.1 - struzzjonijiet:

"(a) L-esportatur tad-data informa lill-importatur tad-data li huwa qed jaġixxi bħala proċessur skont l-istruzzjonijiet tal-kontrollur(i) tiegħu, li l-esportatur tad-data għandu jagħmel disponibbli għall-importatur tad-data qabel l-ipproċessar.

(b) L-importatur tad-data għandu jipproċessa d-data personali biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur, kif ikkomunikati lill-importatur tad-data mill-esportatur tad-data, u kwalunkwe struzzjoni dokumentata addizzjonali mill-esportatur tad-data. Dawn l-istruzzjonijiet addizzjonali ma għandhomx ikunu f'kunflitt mal-istruzzjonijiet mill-kontrollur. Il-kontrollur jew l-esportatur tad-data jista' jagħti struzzjonijiet dokumentati ulterjuri dwar l-ipproċessar tad-data tul il-kuntratt.

(c) L-importatur tad-data għandu jinforma minnufih lill-esportatur tad-data jekk ma jkunx jista' jsegwi dawk l-istruzzjonijiet. Meta l-importatur tad-data ma jkunx jista' jsegwi l-istruzzjonijiet mill-kontrollur, l-esportatur tad-data għandu jinnotifika minnufih lill-kontrollur."

¹¹⁶Minbarra l-Klawżola 8.1 (ara n-nota ta' qiegħ il-paġna preċedenti), Klawżola 14 tiddikjara fit-taqsim 14.e li: *"L-importatur tad-data jaqbel li jinnotifika minnufih lill-esportatur tad-data jekk, wara li jkun qabel ma' dawn il-Klawżoli u sakemm idum il-kuntratt, ikollu raġuni biex jemmen li huwa jkun, jew li jkun sar soġġett, għal liġijiet jew prattiki mhux konformi mar-rekwiżiti skont il-paragrafu (a), inkluż wara bidla fil-liġijiet fil-pajjiż terz jew miżura (bħal talba ta' żvelar) li tindika applikazzjoni ta' tali liġijiet fil-prattika li mhix konformi mar-rekwiżiti fil-paragrafu (a). [Għall-Modulu Tlieta: L-esportatur tad-data għandu jibgħat in-notifika lill-kontrollur.]"*

¹¹⁷ B' mod partikolari, fejn il-kontrollur u l-proċessur jiddependu fuq il-kuntratt ta' pproċessar tagħhom stess, aktar milli fuq l-klawżoli kuntrattwali standard bejn il-Kontrollur u l-Proċessur tal-KE, fuq l-klawżoli kuntrattwali standard adottati mill-supervizorji għall-finijiet ta' konformità mal-Art. 28 GDPR jew l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE. Ara wkoll il-premessa 109 u 28(6) tar-Regolament (UE) 2016/679.

dokumentati mill-kontrollur *“ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b’ordni vinkolanti ta’ korp governattiv”*, huwiex fih innifsu ksur tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR.

110. Din il-formulazzjoni, jekk ma tkunx akkumpanjata minn speċifikazzjonijiet ulterjuri, tista’ tinkludi żewġ sitwazzjonijiet distinti li għandhom jiġu analizzati separatament fid-dawl tal-kuntest legali:
- ir-rekwiżit legali previst jew l-ordni vinkolanti jsegwu mil-liġi tal-Unjoni jew tal-Istat Membru (ŻEE).
 - ir-rekwiżit legali previst jew l-ordni vinkolanti jirriżulta minn liġijiet għajr il-liġi tal-Unjoni jew ta’ Stat Membru (ŻEE).

111. L-ewwel sitwazzjoni taqa' taħt id-dispożizzjonijiet espressi magħmula mill-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR, li jistabbilixxu impenn kuntrattwali għall-proċessur biex jipproċessa biss fuq struzzjonijiet dokumentati tal-kontrollur *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih"*. Dan huwa l-każ irrispettivament minn jekk l-ipproċessar ta' *data* personali jseħx fiż-ŻEE jew barra minnha.
112. Id-dritt tal-Unjoni, inkluż il-GDPR u r-rekwiżiti legali tal-Istati Membri huma parti mill-istess tradizzjoni kostituzzjonali bħall-GDPR, li jinkludi l-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali bħala dritt fundamentali, skont l-Artikolu 16(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (it-**"TFUE"**) u l-Artikolu 8(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-**"Karta"**)¹¹⁸.
113. Meta l-partijiet jistgħu juru, abbażi ta' elementi oħra tal-kuntratt(i) tagħhom, li din l-ewwel sitwazzjoni biss hija koperta mill-kliem *"ħlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv"*, din il-formulazzjoni ma jkollhiex impatt fuq il-garanziji previsti mill-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR.
114. Se jkun hemm każijiet fejn il-kuntratt(i) tal-partijiet imorru lil hinn minn din l-ewwel sitwazzjoni, li jfisser li referenza għal *"liġi jew ordni vinkolanti ta' korp governattiv"* tinkludi rekwiżiti legali/ordnijiet vinkolanti li jirriżultaw minn liġijiet għajr il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru (ŻEE) (it-tieni sitwazzjoni).
115. L-EDPB josserva li r-rekwiżiti għall-ipproċessar tad-*data* bbażata fuq liġijiet għajr il-liġi tal-Unjoni jew tal-Istati Membri (ŻEE) ma jikkondividux it-tradizzjoni kostituzzjonali *per se*, u ma jistgħux awtomatikament jiġu kkunsidrati bl-istess mod bħal daww fl-ordinament ġuridiku tal-UE (fid-dawl tal-Artikolu 44 tal-GDPR). Dwar dan, l-EDPB ifakkar li skont l-Artikolu 6 tal-GDPR, it-termini *"obbligu legali"*, *"interess pubbliku"* u *"awtorità uffiċjali"* jirreferu għal-liġi tal-Unjoni jew tal-Istat¹¹⁹ Membru. Bl-istess mod, l-EDPB josserva li l-Artikolu 29 tal-GDPR dwar l-ipproċessar taħt l-awtorità tal-kontrollur jew tal-proċessur jipprevedi li *"[l]-proċessur u kull persuna li tagħxi taħt l-awtorità tal-kontrollur jew tal-proċessur, li jkollhom aċċess għal data personali, ma għandhomx jipproċessaw dik id-data ħlief fuq struzzjonijiet mingħand il-kontrollur, sakemm ma jkunux meħtieġa jaqgħmlu dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru."* (enfasi miżjuda)
116. Fil-kuntest tat-trasferimenti, huwa prevedibbli li r-rekwiżiti legali jistgħu jirriżultaw ukoll minn leġislazzjoni oħra għajr il-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru. Meta jkunu qed iseħħu trasferimenti, l-EDPB ifakkar li l-Kapitolu V tal-GDPR japplika flimkien mal-Artikolu 28 tal-GDPR. L-EDPB huwa tal-fehma li, fir-rigward tad-*data* personali pproċessata barra miż-ŻEE, l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR ma jipprevjenix

¹¹⁸ Il-premessa 1 tal-GDPR tirreferi għall-Artikolu 16(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (it-**"TFUE"**) u l-Artikolu 8(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-**"Karta"**). L-Artikolu 52(1) tal-Karta jiddikjara li *"Kull limitazzjoni fl-eżerċizzju tad-drittijiet u tal-libertajiet rikonoxxuti minn din il-Karta għandha tkun prevista mil-liġi u għandha tirrispetta l-essenza ta' daww id-drittijiet u l-libertajiet. Bla ħsara għall-prinċipju ta' proporzjonalità, jistgħu jsiru limitazzjonijiet f'daww il-każijiet biss fejn ikun meħtieġ u fejn ġenwinament jintlaħqu l-oġġettivi ta' interess ġenerali rikonoxxuti mill-Unjoni jew il-ħtieġa li jiġu protetti d-drittijiet u l-libertajiet ta' oħrajn."*

¹¹⁹ L-Artikolu 6(3) tal-GDPR jipprevedi li meta l-bażi ġuridika għall-ipproċessar tkun *"obbligu legali"* (Artikolu 6(1) (c) tal-GDPR) jew *"kompitu li jsir fl-interess pubbliku jew fl-eżerċizzju ta' awtorità uffiċjali mogħtija lill-kontrollur"* (l-Artikolu 6(1) (e) tal-GDPR), dan jirreferi għad-dispożizzjonijiet stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni jew fil-liġi tal-Istat Membru li għaliha huwa soġġett il-kontrollur. B'referenza għall-Artikolu 6 tal-GDPR, il-premessa 40 tal-GDPR tispjega li fejn il-bażi ġuridika għall-ipproċessar hija stabbilita bil-liġi, dan ifisser *"jew f'dan ir-Regolament jew f'liġi oħra tal-Unjoni jew ta' Stat Membru kif imsemmi f'dan ir-Regolament"*. L-Artikolu 49(4) tal-GDPR jipprevedi li huma biss l-interessi pubbliċi rikonoxxuti fid-dritt tal-Unjoni jew fil-liġi tal-Istat Membru li għalih huwa soġġett il-kontrollur li jistgħu jwasslu għall-applikazzjoni ta' din id-deroga.

- fil-prinċipju - l-inklużjoni, fil-kuntratt, ta' dispożizzjonijiet li jindirizzaw ir-rekwiżiti tal-liġi ta' pajjiżi terzi għall-ipproċessar tad-*data* personali ttrasferita. Tali dispożizzjonijiet jistgħu jiġu inklużi b'mod partikolari sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-Kapitolu V tal-GDPR, madankollu l-inklużjoni sempliċi tal-kliem "*ħliet jekk ikun obligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" tkun improbabbli ħafna li tkun biżżejjed.

117. F'dan il-kuntest, l-EDPB josserva li l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE jindirizzaw speċifikament "Il-liġijiet u l-prattiki lokali li jaffettwaw il-konformità mal-Klawżoli" fil-Klawżola 14 u l-"Obbligi tal-importatur tad-*data* f'każ ta' aċċess mill-awtoritajiet pubbliċi" fil-Klawżola 15. Qabel ma jiffirmaw l-klawżoli kuntrattwali standard, il-partijiet iridu jivvalutaw jekk hemmx liġijiet u Prattiki lokali li jaffettwaw il-konformità mal-klawżoli (il-Klawżola 14 tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE). Il-Klawżola 14 tirrikjedi li l-partijiet jiggarrantixxu li ma jkunx konxji tal-liġijiet u l-prattiki fil-pajjiż terz fejn ikun ibbażat l-importatur li jzommuh milli jissodisfa l-obbligi tiegħu skont l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, wara valutazzjoni, mill-importatur, ta' tali liġijiet u Prattiki, u tirrikjedi li l-importatur jinnotifika minnufih lill-esportatur dwar kwalunkwe bidla, f'liema każ jew l-esportatur jidentifika miżuri xierqa biex jindirizza s-sitwazzjoni, jew il-Klawżola 14 tippermettilha tissospendi t-trasferiment kif ukoll li ttemm il-kuntratt. Il-Klawżola 15 timponi ċerti obbligi fuq l-importatur tad-*data* f'każ ta' aċċess mill-awtoritajiet pubbliċi ta' pajjiż terz. Dan jistabbilixxi għadd ta' passi li l-importatur tad-*data* jrid jieħu meta jiffaċċja aċċess mill-gvern ta' pajjiżi terzi (jew fuq talba jew direttament), bl-għan li jiżgura (fl-aħħar mill-aħħar) li l-kontrollur jiġi infurmat. Minbarra l-obbligu li jinnotifika lill-esportatur tad-*data*, l-importatur għandu fost l-oħrajn l-obbligu li jirrevedi l-legalità tat-talba għall-aċċess u jiddokumenta din il-valutazzjoni legali, u d-dmir li jikkontesta t-talba f'ċerti każijiet. Imbagħad, l-esportatur tad-*data* - f'konsultazzjoni mal-kontrollur fejn l-esportatur tad-*data* mhuwiex il-kontrollur - ikun f'pożizzjoni li jieħu l-miżuri meħtieġa, inkluża s-sospensjoni possibbli tat-trasferiment jew it-terminazzjoni tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE. Jekk kwalunkwe trasferiment (ulterjuri) lejn il-gvern ta' pajjiż terz ikunx konformi mal-GDPR jiddependi minn analiżi każ b'każ (fost oħrajn fuq il-bażi ġuridika, il-kontroll u l-konformità mal-Kapitolu V tal-GDPR). Skont il-Modulu Tlieta tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE (minn proċessur lil proċessur), l-importatur/proċessur għandu l-obbligu li jagħmel il-valutazzjoni legali disponibbli għall-esportatur. F'dan ir-rigward, l-EDPB jirreferi wkoll għall-paragrafi 88 - 89 u 106 hawn fuq.
118. Barra minn hekk, skont l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, kemm l-esportatur kif ukoll l-importatur huma obligati li jissodisfaw ruħhom li l-leġiżlazzjoni tal-pajjiż terz tad-destinazzjoni tippermetti lill-importatur jikkonforma mal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferiment Internazzjonali tal-KE qabel ma jittrasferixxi *data* personali lil dak il-pajjiż terz¹²⁰. Meta l-proċessur ikun qed jesporta *data* personali f'isem il-kontrollur, tali obbligu jaqa' wkoll fuq il-kontrollur (ara wkoll il-paragrafi 79 u ta' wara hawn fuq).
119. Bl-istess mod, ir-rakkomandazzjonijiet tal-kontrollur tal-BCR u r-riferimenti tal-proċessur tal-BCR jistabbilixxu wkoll sett ta' obbligi fil-każ li membru tal-BCR ikun soġġett għal kunflitt bejn il-liġijiet lokali tiegħu u l-BCR¹²¹, u/jew jirċievi talba għal divulgazzjoni minn awtorità tal-infurzar tal-liġi jew korp tas-

Is-sentenza¹²⁰ tal-QĠUE *Schrems II*, paragrafu 141. Ara wkoll l-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE, il-Klawżola 14 (a) sa (d).

¹²¹ Taqsima 5.4.1 "Il-liġijiet u l-prattiki lokali li jaffettwaw il-konformità mal-BCR-C", ir-Rakkomandazzjonijiet 1/2022 tal-EDPB dwar l-Applikazzjoni għall-Approvazzjoni u dwar l-elementi u l-prinċipji li għandhom jinstabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Kontrollur (Artikolu 47 tal-GDPR). Taqsima 6.3 "Il-ħtieġa li tkun trasparenti fejn il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevjeni lill-grupp milli jikkonforma mal-BCR" tad-Dokument ta' Ħidma tal-Grupp ta'

sigurtà tal-istat¹²². B'mod aktar speċifiku, ir-Rakkomandazzjonijiet 1/2022 tal-EDPB¹²³ jindikaw li r-Regoli Korporattivi Vinkolanti għall-Kontrolluri (BCR-C) għandu jkun fihom klawżoli li jindirizzaw il-liġijiet u l-prattiki lokali li jaffettwaw il-konformità mal-BCR-C (Taqsim 5.4.1) kif ukoll l-obbligi tal-importatur tad-*data* f'każ ta' talbiet għal aċċess mill-gvern (Taqsim 5.4.2). Il-BCR-C jistgħu jservu bħala mekkaniżmu ta' trasferiment għal trasferimenti lil proċessuri fi ħdan il-grupp.

120. F'każijiet fejn it-trasferimenti jkunu koperti minn deċiżjonijiet ta' adegwatezza, il-leġiżlazzjoni dwar "*l-aċċess tal-awtoritajiet pubbliċi għad-data personali kif ukoll l-implimentazzjoni ta' tali leġiżlazzjoni*" hija waħda mill-elementi li l-Kummissjoni Ewropea għandha tqis meta tivvaluta l-adeqwatezza tal-livell ta' protezzjoni, skont l-Artikolu 45(2)(a) tal-GDPR¹²⁴.
121. Dak li d-deċiżjonijiet ta' adegwatezza¹²⁵, il-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE u r-rakkomandazzjonijiet u r-riferimenti¹²⁶ tal-BCR¹²⁷ għandhom komuni huwa l-fehim li l-liġijiet u l-prattiki ta' pajjiż terz li jirrispettaw l-essenza tad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali minqax fit-TFUE, fil-Karta, u fil-GDPR u ma jaqbzux dak li huwa meħtieġ u proporzjonat f'soċjetà demokratika biex jiġi ssalvagwardjat wieħed mill-oġettivi elenkati fl-Artikolu 23(1) tal-GDPR, mhux se jimminaw il-livell ta' protezzjoni żgurat mill-GDPR¹²⁸. Għal din ir-raġuni, l-klawżoli kuntrattwali

Ħidma tal-Artikolu 29 li jstabbilixxi tabella bl-elementi u l-prinċipji li jinsabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Proċessuri, WP 257 rev.01, approvat mill-EDPB fil-25 ta' Mejju 2018.

¹²² Taqsim 5.4.2 "Obbligi tal-importatur tad-*data* f'każ ta' talbiet għal aċċess mill-gvern", ir-Rakkomandazzjonijiet tal-EDPB 1/2022 dwar l-Applikazzjoni għall-Approvazzjoni u dwar l-elementi u l-prinċipji li jinsabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Kontrollur (l-Artikolu 47 tal-GDPR); ara wkoll it-Taqsim 6.3 "Il-ħtieġa li jkun trasparenti fejn il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevjeni lill-grupp milli jikkonforma mal-BCR", Dokument ta' Ħidma li jstabbilixxi tabella bl-elementi u l-prinċipji li jinsabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Proċessur, WP 257 rev.01.

¹²³ Rakkomandazzjonijiet 1/2022 tal-EDPB dwar l-Applikazzjoni għall-Approvazzjoni u dwar l-elementi u l-prinċipji li għandhom jinstabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Kontrollur (Artikolu 47 tal-GDPR).

¹²⁴ Il-QĠUE indirizzat dan l-element fid-deċiżjonijiet tagħha rigward Schrems I u Schrems II. Sentenza tal-QĠUE tas-6 ta' Ottubru 2015, *Maximillian Schrems vs Il-Kummissarju tal-Protezzjoni tad-Data*, (minn hawn 'il quddiem "is-sentenza tal-QĠUE Schrems I"), Kawża C-362/14, ECLI:EU:C:2015:650, paragrafu 91 *et seq.* Sentenza tal-QĠUE Schrems II, paragrafi 141, 174-177, 187-189.

¹²⁵ Ara l-Artikolu 45(2)(a) tal-GDPR li jipprevedi li l-Kummissjoni Ewropea għandha tqis "*l-istat tad-dritt, ir-rispett lejn id-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali, il-leġiżlazzjoni rilevanti, kemm ġenerali kif ukoll settorjali, inkluż dwar is-sigurtà pubblika, id-difiza, is-sigurtà nazzjonali u l-liġi kriminali u l-aċċess tal-awtoritajiet pubbliċi għad-data personali, kif ukoll l-implimentazzjoni ta' tali leġiżlazzjoni, ir-regoli tal-protezzjoni tad-data, ir-regoli professjonali u l-miżuri ta' sigurtà, inklużi regoli għat-trasferiment ulterjuri ta' data personali lejn pajjiż terz ieħor jew organizzazzjoni internazzjonali oħra li jkun hemm konformità magħhom f'dak il-pajjiż jew l-organizzazzjoni internazzjonali, preċedenti ta' ġurisprudenza, kif ukoll drittijiet tas-suġġett tad-data effettivi u infurzabbli u rimedju amministrattiv u ġudizzjarju effettiv għas-suġġetti tad-data li tkun qed tiġi ttrasferita d-data personali tagħhom*". Ara wkoll l-Artikolu 29 tal-Grupp ta' Ħidma dwar l-Adegwatezza Referenzjali WP 254 rev.01, Adottat fis-6 ta' Frar 2018, approvat mill-EDPB fil-25 ta' Mejju 2018. Il-kunċett ta' "livell adegwat ta' protezzjoni" ġie żviluppat aktar mill-QĠUE fid-deċiżjoni tagħha ta' Schrems I (paragrafi 73 u 74) u ta' Schrems II (paragrafu 94).

¹²⁶ Klawżola 14.a tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE.

¹²⁷ Dan huwa espliċitu fir-Rakkomandazzjonijiet 1/2022 tal-EDPB (ir-rakkomandazzjonijiet tal-BCR-C), verżjoni 2.1, taħt 5.4.1 u 5.4.2. L-istess fehim impliċitament jirferi it-taqsim 6.3 "Il-ħtieġa li jkun trasparenti fejn il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevjeni lill-grupp milli jikkonforma mal-BCR" tad-Dokument ta' Ħidma tal-Grupp ta' Ħidma tal-Artikolu 29 li jstabbilixxi tabella bl-elementi u l-prinċipji li għandhom jinstabu fir-Regoli Korporattivi Vinkolanti tal-Proċessuri, WP 257 rev.01, approvat mill-EDPB fil-25 ta' Mejju 2018.

Ir-rakkomandazzjonijiet 01/2020¹²⁸ tal-EDPB dwar miżuri li jissupplimentaw l-għodod ta' trasferiment biex tiġi żgurata l-konformità mal-livell tal-UE ta' protezzjoni tad-*data* personali, v. 2.0, il-paragrafu 38, u r-Rakkomandazzjonijiet 02/2020 tal-EDPB dwar il-Garanziji Essenzjali Ewropej għal miżuri ta' sorveljanza, paragrafi 22 u 24.

standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE ¹²⁹ u r-rakkomandazzjonijiet u r-referenzi tal-BCR ¹³⁰ jinkludu dispożizzjonijiet li jorbtu konsegwenzi differenti għal-ligijiet u l-prattiki skont jekk jdgħajfux il-livell ta' protezzjoni żgurat mill-GDPR. Il-kuntratti *ad hoc* ibbażati fuq l-Artikolu 46(3)(a) tal-GDPR għandhom jinkludu wkoll dispożizzjonijiet simili.¹³¹

122. Minn dan ta' hawn fuq jidher ċar li, meta l-ligijiet tal-pajjiż terz jirrikjedu li l-proċessur jipproċessa *data* personali għajr fuq l-istruzzjonijiet tal-kontrollur, il-livell ta' protezzjoni stabbilit fil-GDPR se jiġi rrispettat biss jekk il-ligijiet imsemmija jissodisfaw il-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq. Fi kwalunkwe każ, il-proċessur għandu jimplimenta miżuri supplimentari f'każ li l-kundizzjonijiet imsemmija ma jiġux issodisfati u l-kuntratt għandu jiżgura li dawn il-kundizzjonijiet jiġu ssodisfati.
123. Meta l-proċessur ikun qed jipproċessa *data* personali fiż-ŻEE, xorta jista' jiġi ffaċċjat b'ligi ta' pajjiż terz, f'ċerti ċirkostanzi. L-EDPB jenfasizza li ż-żieda fil-kuntratt ma' referenza għal-ligi ta' pajjiż terz ma tirrilaxxax lill-proċessur mill-obbligi tiegħu skont il-GDPR.
124. Fid-dawl tal-analiżi ta' hawn fuq, l-EDPB huwa tal-fehma li l-inklużjoni ta' formulazzjoni simili għal "*hlief jekk ikun obligat jagħmel dan skont il-ligi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" hija prerogattiva tal-libertà kuntrattwali tal-partijiet u ma tiksirx l-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR *per se*. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' konformità mal-GDPR kull meta tiġi pproċessata *data* personali. Barra minn hekk, tali klawżola ma teżonerax lill-kontrollur u lill-proċessur milli jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont il-GDPR, b'mod partikolari fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta lill-kontrollur u - fejn applikabbli - il-kundizzjonijiet għat-trasferimenti internazzjonali tad-*data* personali pproċessata f'isem il-kontrollur.¹³²
125. Fl-aħħar nett, it-talba tistaqsi mistoqsija ta' segwitu:
- Jekk it-twegiba għall-mistoqsija 2a hija le, tali eċċezzjoni estiża minflok għandha tiġi interpretata bħala struzzjoni dokumentata mill-kontrollur fis-sens tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR?
126. Fid-dawl tat-twegiba mogħtija hawn fuq, l-EDPB jifhem li l-mistoqsija li jifdal hija jekk il-partijiet jistgħux jitolbu l-formulazzjoni "*hlief jekk ikun obligat jagħmel dan skont il-ligi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" (*verbatim* jew f'termini simili ħafna) fil-kuntratt tagħhom għandha tinftiehem bħala struzzjoni dokumentata mill-kontrollur fis-sens tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR.
127. L-EDPB l-ewwel jikkunsidra jekk dan l-argument huwiex sostenibbli meta r-rekwiżit legali jew l-ordni vinkolanti jsegu mil-ligi tal-Unjoni jew tal-Istati Membri (ŻEE).
128. L-EDPB josserva li l-kuncett ta' "struzzjonijiet" kif użat fl-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR jappartjeni speċifikament għall-kontrollur li jstabbilixxi liema pproċessar tad-*data* l-proċessur huwa mistenni jagħmel f'ismu u kif¹³³. Kwalunkwe dispożizzjoni li l-kontrollur jinkludi fil-kuntratt mal-fornitur/proċessur tas-servizz tiegħu li ma tikkonsistix f'talba li jitwettaq l-ipproċessar ta' *data* personali f'isem il-kontrollur ukoll ma tikkwalifikax bħala struzzjoni fis-sens tal-Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR. Barra minn hekk, l-istruzzjonijiet tal-kontrollur jeħtieġ li jkunu preċiżi biżżejjed biex ikopru pproċessar speċifiku ta' *data* personali, li mhuwiex il-każ bil-formulazzjoni inkwistjoni. Barra minn hekk,

¹²⁹ Klawżola 14 tal-klawżoli kuntrattwali standard tat-Trasferimenti Internazzjonali tal-KE.

¹³⁰ Ara n-nota 127 f'qiegħ il-paġna.

¹³¹ Ara r-Rakkomandazzjonijiet 01/2020 dwar miżuri li jissupplimentaw għodod ta' trasferiment biex tiġi żgurata konformità mal-livell tal-UE ta' protezzjoni tad-*data* personali, v. 2.0, paragrafu 66.

¹³² B'mod partikolari, l-obbligu tal-kontrollur li jiżgura li, fir-rigward tal-ipproċessar barra miż-ŻEE, il-ligi ta' pajjiż terz biss li tiżgura livell essenzjalment ekwivalenti ta' protezzjoni tista' tirrikjedi pproċessar mill-proċessur. Ara wkoll il-paragrafi 116 - 122 hawn fuq.

¹³³ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 116.

il-kontrollur dejjem (irid) ikun f'pożizzjoni – u legalment meħtieġ sal-punt li struzzjoni għall-ipproċessar ta' *data* personali f'isem il-kontrollur tkun bi ksur tal-GDPR – li jirtira tali struzzjoni. Il-proċessur imbagħad għandu jikkonforma mal-irtirar mill-kontrollur tal-istruzzjoni tiegħu u jwaqqaf l-ipproċessar.

129. Billi jagħti struzzjonijiet lill-proċessur, il-kontrollur fil-prattika jqiegħed id-determinazzjoni tiegħu tal-finijiet u l-mezzi tal-ipproċessar tad-*data*, speċifikament billi jeżerċita influwenza fuq l-elementi ewlenin tal-ipproċessar¹³⁴. Fil-prinċipju, l-influwenza tal-kontrollur fuq l-ipproċessar tad-*data* personali tiegħu meta l-liġijiet tal-UE jew tal-Istati Membri jistabbilixxu rekwiżiti għall-proċessur biex iwettaq l-ipproċessar ta' *data* personali li l-kontrollur ma jkunx f'pożizzjoni li jidderieġi jew li jwaqqaf¹³⁵. Filwaqt li l-kontrollur jista' jfakkar lill-proċessur biex jirrispetta l-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru, dan ma jistax jinftehem bħala struzzjoni skont it-tifsira tal- Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR.¹³⁶ Il-GDPR innifsu jirrikonoxxi din l-istat ta' affarijiet, preċiżament billi jindika li l-proċessur irid jipproċessa biss fuq struzzjoni dokumentata tal-kontrollur, hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru li l-proċessur ikun soġġett għalih (Artikolu 28(3)(a) tal-GDPR), u jrid jinforma minnufih lill-kontrollur jekk struzzjoni tikser il-GDPR (l-aħħar subparagrafu tal-Artikolu 28(3) tal-GDPR).
130. L-EDPB jikkunsidra li r-raġunament ta' hawn fuq japplika wkoll meta r-rekwiżit legali jew l-ordni vinkolanti jsegu mil-liġi ta' pajjiż terz. F'din is-sitwazzjoni, il-liġi inkwistjoni tillimita l-influwenza li l-kontrollur jista' jeżerċita fuq l-ipproċessar tad-*data*.
131. Minbarra dan ta' hawn fuq, klawżola li biha proċessur jimpenja ruħu li jipproċessa *data* personali biss fuq struzzjonijiet dokumentati mill-kontrollur "*hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" tindika fiha nfisha li l-ipproċessar fuq struzzjoni tal-kontrollur huwa r-regola, filwaqt li l-eċċezzjoni teżisti preċiżament għall-ipproċessar mhux fuq struzzjoni tal-kontrollur (kif muri mill-kelma "*hlief*"). Barra minn hekk, id-deċiżjoni hija dejjem tal-proċessur jekk jikkonformax mat-talba legali jew l-ordni vinkolanti li għaliha huwa suġġett jew jekk jiffaċċja il-konsegwenzi legali fil-każ li ma jagħmilx dan.
132. Fuq din il-bażi, l-EDPB jikkonkludi li t-test "*hlief jekk ikun obbligat jagħmel dan skont il-liġi jew b'ordni vinkolanti ta' korp governattiv*" (*verbatim* jew f'termini simili ħafna) ma jkunx jista' jinftehem bħala struzzjoni dokumentata mill-kontrollur. Il-kontrollur jibqa' responsabbli fejn ma jkunx żgura li s-(sotto)proċessur jipproċessa d-*data* personali biss fuq l-istruzzjonijiet dokumentati tiegħu. Madankollu, dan mhuwiex applikabbli fejn l-ipproċessar huwa meħtieġ mil-liġi tal-UE jew ta' Stat Membru, jew għall-ipproċessar barra miż-ŻEE, meħtieġ mil-liġi ta' pajjiż terz li għalih huwa soġġett is-(sotto)proċessur u dik il-liġi tiżgura livell essenzjalment ekwivalenti ta' protezzjoni.

Għall-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-*Data*

Il-President

¹³⁴ Linji Gwida 07/2020 tal-EDPB, paragrafu 20.

¹³⁵ F'dan ir-rigward, is-sitwazzjoni tista' mbagħad tkun dik prevista mill-Artikolu 4(7) tal-GDPR, li jiddikjara li meta l-finijiet u l-mezzi tal-ipproċessar jiġu ddeterminati mil-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru, il-kontrollur jew il-kriterji speċifiċi għan-nomina tiegħu jistgħu jiġu pprovduti mil-liġi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru. Ara s-sentenza tal-QĠUE tal-11 ta' Jannar 2024, *L-Istat Belġjan (Données traitées par un journal officiel)*, Kawża C-231/22, ECLI:EU:C:2024:7, paragrafi 28-30, 35 u 39; Linji Gwida tal-EDPB 07/2020, paragrafi 22-24.

¹³⁶ Tali tfakkira se tiġi pjuttost ikkunsidrata bħala li l-kontrollur jistabbilixxi salvagwardji kuntrattwali biex jiżgura li l-ipproċessar f'isem il-kontrollur se jikkonforma mar-rekwiżiti kollha tal-GDPR u se jiżgura l-protezzjoni tad-drittijiet tas-suġġett tad-*data*.

(Anu Talus)